

ALMANACH

X. ročníku Literární soutěže

Krajské knihovny Karlovy Vary

ilustrace na obálce Tereza Bernatová

MOTTO:

VYBRÁNO Z ROMÁNU ZLODĚJI ZELENÝCH KONÍ

«Já jsem vždycky chtěl bejt lepší, kvůli týhle jihočeský krajině, že tu žiju, že je taková mírná a vlastně chudá, kamenitá zem... A když jsem s tebou, Karolino, tak to je to samý, chci bejt lepší kvůli tobě...»

Jiří Hájiček

SLOVO PATRONA

Nedávno jsem se dočetl na internetu, že Česká republika má nejhustší síť veřejných knihoven na světě. Potěšilo mě, že jsme tak unikátní země. Největší množství knih k zapůjčení na jednoho obyvatele. A zkoušel jsem spočítat, kolik z těch knihoven jsem už navštívil, za ta léta v literárním provozu. Zkoušel jsem zakřížkovat si na mapě Čech, Moravy a Slezska všechna města i vesnice, kam mě pozvali na autorské čtení nebo besedu. Nevybavil jsem si už všechna místa a tváře těch paní knihovnic, někdy knihovníků. Obětaví lidé, kteří jsou ve službě knize a čtenářům.

Přijde mi to v dnešní supermoderní technické době internetu, chytrých telefonů a čteček elektronických knih jako milý, nedomoderní „přežitek“, vážit cestu do městské či místní vesnické knihovny a navzdory tomu, že skoro vše už se dnes odehrává ve virtuálním světě, odnést si odtud knihu nebo si tam přečíst časopis či poslechnout hudbu. Líbí se mi také, že knihovny jsou i dnes místem setkávání. A snaží se udržet si čtenáře a přilákat nové, především ty mladé. Knihovnice a knihovníci vymýšlejí dětem od mala různé hry a programy, akce jako „Noc s Andersenem“ a podobně.

Literární soutěž karlovarské krajské knihovny patří mezi tyto aktivity, které mají podnítit zájem o knihy a literaturu. Jsem rád, že mohu být v tomto nápomocen alespoň tím, že jsem patronem letošního ročníku literární soutěže. Přeji Krajské knihovně v Karlových Varech, aby si udržela tuto zajímavou tradici, a soutěžícím přeji, aby pro ně byla tato soutěž, jako pro budoucí autory, branou do světa literatury.

Jiří Hájíček

ilustrace Lenka Hrdličková

VYJÁDŘENÍ POROTY

O ztrátách (a nálezech)

Tak je to tu. Nedoufali jsme snad ani (alespoň z počátku), ale opravdu jsme ukončili již desátý ročník našeho klání. Deset let literární soutěže je přitom něco jako 70, přepočítáno na lidské roky. To abyste věděli, jací jsme (a vy s námi!) starci, totiž borci.

Je to pořádný lán času od prvních krůčků našich prvních autorů a mnohé z nich jsme v průběhu ztratili, abychom je už (alespoň na naší domácí scéně) neviděli. Snad udělali díru do světa a dnes se psaním živí. Anebo si žijí jiné sny.

Potkáváme nové známé, není jich ale zdaleka tolik, kolik bychom si přáli. Když jsem loni hodnotil počet došlých povídek jako historicky nejnižší, byli jsme zhruba na dvojnásobku letošního počtu. Není ale třeba panikařit a sborník rychle zahazovat dřív, než začnete číst. Stále platí loňské zjištění o nahrazení kvantity kvalitou – považte, že z letošních 17 povídek jsme jich do sborníku vybrali sedm, a to takových, za kterými si se všemi těmi roky odkroucenými v porotě pevně stojíme.

Ale nenahazuji téma ztráty jen kvůli porotcovu pláči; výrazně totiž rezonuje i letošními povídkami. Ztráty jistot, lásky či představ o sobě samém a nutnost se s nimi vypořádat, najít nový (a lepší) důvod k žití dříve, než nás semelou... tahle melancholie s příděchem budoucí naděje je patrná snad ve všech následujících textech. Naši autoři nám rozumí, jistí duši a věřím, že tak učiní i vám, drahým čtenářům.

Přichází po letech čas bilancování a i naše soutěž se musí rozhodnout, co podnikne se svým nově nabytým dospělým životem (poté co, stejně jako lidé, dostala v 70 letech konečně rozum). Zda bude dál poskytovat přístav nadějným hlasům z Karlových Varů i zbytku republiky, je především na vás, milí čtenáři, kteří jste dosud nevzali pero do ruky... a věřte, měli byste. My se s vámi na těchto stránkách zase za rok shledáme rádi. A zkusíme to možná na veselejší notu, co říkáte? Přeci jen, všechny ty zítřky jsou ještě před námi!

V Praze dne 20. 1. 2017

David P. Stefanovič

STATISTIKA

Celkem přišlo **17** povídek.

Z Karlovarského kraje přišlo **5** povídek, z toho **2** přímo z Karlových Varů.

U **3** povídek nebylo označeno místo, kde jejich autor žije.

Nejvzdálenější místo, odkud přišla povídka, jsou **Bojkovice**.

Povídky přišly také z Prahy, Mikulova, Děčína, Plzně a Českých Budějovic.

Průměrný věk přispěvatelů je **42** let.

Nejmladšímu autorovi je **18** let (žena) a nejstaršímu **68** (muž).

Ženy poslaly **11** povídek, muži **6** povídek.

Průměrný věk žen-autorek je **39** let.

Průměrný věk mužů-autorů je **48** let.

VÍTĚZOVÉ X. ROČNÍKU LIS

1. místo: Lucie Zdráhalová, povídka Třeboňský kapr

2. místo: Vlasta Lišková, povídka Axis mundi

3. místo: Jan Pytel, povídka Taková mírná a vlastně chudá kamenitá zem

CENA POROTY

Lenka Švecová, povídka Po cestě

OBSAH

Axis mundi	strana 13
Dnes mě nečekej, domu už nepřijdu	strana 21
Po cestě	strana 27
Rybáři	strana 33
Směsný obchod	strana 41
Taková mírná a vlastně chudá kamenitá zem	strana 49
Třeboňský kapr	strana 57

AXIS MUNDI

Vlasta Lišková, 53 let, Aš

Vystudovala překladatelství a teologii. V současné době se coby pečující osoba stará o svou maminku.

Krajina zalitá bledým jarním sluncem. Mírná, a vlastně chudá, kamenitá zem... Se známkami lidské zemědělské činnosti. Ale v tuhle chvíli si ptáci, veverky, zajáci i srnky žijí po svém, nerušení hektickými aktivitami predátora jménem Člověk.

Náhle tichou idylu rozčeřilo drkotání a hrkání občas proložené rozzuřeným zaržáním – a neméně vzteklými lidskými nadávkami: „Zatracená díra světa, zatracený bláto – a tam, kde není bahno, zas koně zakopávají vo kamení! Do ...!“

Dva vznešeně, ale i mírně bohémsky oděni pánové, sedící v poštovním kočáře, flegmaticky přeslechlí peprné komentáře svého kočího.

„Tak říkáte, milý Johanne W, že už jsme v té vaší oblíbené zemičce?“

„Jsme přímo uprostřed ní,“ odpověděl hrdě druhý gentleman. „A, ó šťastný osude! Ocitli jsme se zde v jeden z pouhých tří místních slunných jarních dní!“

Jeho nadšení přerušilo strašidelné drcnutí vozu. Pánové se nejprve uhodili o střechu, pak o podlahu, a pak je gravitace neúprosně sesunula do jednoho rohu kočáru. A znovu slyšeli rázovitý hlas svého postilioná:

„Zatr... zasn... Aš, to se nemůže stát nikde jinde než tady!!!“

Splašení koně postupně zpomalovali, jak je krotila uzda a pevná ruka. Pak už kočár stál – nebo spíše ležel – a ve dveřích se objevil kočí, který s úlevou zjistil, že oba pánové jsou kromě několika boulí celí.

„Odpustěj, vašnostové, ale musím dojet do Aše pro náhradní kočár a spřežení. Musej tady na mě počkat... ale počasí je dnes dobré, tak snad...“

„Nic se neděje...“

Oba pánové přijali celou situaci spíše pobaveně, než rozzlobeně. Posbírali svá roztroušená zavazadla a pohodlně se na nich usadili pod vzrostlým jasanem.

První pán se rozhlédl kolem sebe a zavrtěl hlavou:

„Milý Johanne W, musím se vám přiznat, že netuším, co na tomhle naprostém venkově máte – nevidím tu nic zajímavého. Hájíček sem, hájíček tam, tráva, kamení, křoviska – a jinak nic. A vy o něm mluvíte – jako by byl pupkem světa...!“

„Příteli, vy to tu ještě neznáte – ale dějí se tu opravdu zvláštní věci. Pokaždé, když jsem tu byl, stalo se něco nečekaného. Je to citlivý bod, tepna Evropy, místo, kde přiložíte ucho

k zemi a cítíte dunění událostí, které se blíží!“ rozhoroval se druhý pán. „Věřte mi, můj milý Friedrichu... Chodí tudy dějiny... někdy i s troškou nadpřirozena...“

„Odpusťte, ale těžko tomu uvěřit, milý JW.“

„... a už je to tady!“ vykřikl JW vítězně.

Příroda jakoby zadržela dech – a pak se s okamžitým blik rozsvítila – jako když blesk nečekaně osvítil krajinu. Ale tohle blik trvalo – a úplně v něm zmizelo nesmělé ašské jarní slunce. Pak znovu blik – a zářivá postava se stáhla do povědomějšího tvaru – do podoby archanděla s mečem tak, jak ho známe z každého druhého barokního kostela.

„Vy dva smrtelníci...“ zazněl jeho hlas. „Jste zdejší?“

„Nejsme,“ odpověděl promptně JW, více připravený na místní anomálie.

„Jen projíždíme,“ dodal pevným hlasem F.

„Tak se, smrtelníci, rychle vraťte, odkud jste přijeli,“ zahučelo to – a plamenný meč ukázal zpátky.

„Jinak nevinní zahynou spolu s viníky!“

„Nevinní zahynou s viníky? Co tím chceš říct?“ zeptal se F ostře.

„Že když mě neuposlechnete, i vy vzápětí zhyneíte mým plamenným mečem!“

Anděl výhruzně zaplápolal: „Začnu tady tímhle výběžkem. – A pak půjdu Bohemií a Moravií kolem dokola.

Z Aše půjdu na Cheb, pak na Karlovy Vary a dál na Teplice, Děčín a Liberec. Z Liberce na Trutnov, Šumperk a Opavu. Pak se zastavím v Brně, v Břeclavi a Znojmě – pak projdu po jihu jižních Čech a skončím na Domažlicku a Tachovsku. A kudy projdu, zbude za mnou spálená země bez špetky života.“

Anděl zněl hrdě – ale oba pánové se na sebe v hrůze zadívali. Tohle vyrazilo dech i jim, proslulým cynikům.

„A to jako proč??“ optal se šokovaný JW, jindy proslulý rétor. Introvertnější F jen zíral.

Anděl jakoby na to čekal. Byl to jeho skvělý plán – a neměl se komu s ním pochlubit. Tak aspoň tihle smrtelníci...

„V nebeském nadčasu víme, že v budoucnu se o tyto kraje strhne smrtelný boj mezi úhlavními nepřáteli – a tenhle boj rozpoutá hroznou válku, jakou svět lidí ještě neviděl. – A já vymyslel, jak téhle válce zabránit!“

Anděl se zvětšil o půl metru a udeřil se v hrud' – což ale při jeho nehmotné podstatě neudělalo ten očekávaný dojem. Tak alespoň znovu zaplápolal:

„Vytvořím kolem téhle země mrtvý pás – a tak o ni nikdo nebude stát. A když ji nikdo nebude chtít, nebude proč válčit!“

Anděl zaplápolal ještě nadšeněji.

„A co lidé?“ zmohl se konečně na slovo F.

„Lidé? Co záleží na pár lidech, když uchráníme Člověčenstvo před takovou pohromou? – Navíc tihle lidé nejsou nevinní – spoj se s Démonickým vládcem proti své zemi a zradí ji!“

„Všichni?!“ zeptal se JW skepticky.

„A tahle generace?!“ doplnil ho F.

„To jsou jen nepatrné detaily,“ odmávl to Anděl. „Což můj Pán nepravil: ‚Stíhám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kteří mě nenávidí?‘“

„Hm, ale ani Boží legislativa nemůže působit retroaktivně! – Chci říct, že nelze trestat předky za to, co udělají jejich potomci – příkázání přeci směřují do budoucnosti, ne do minulosti!“ dodal JW na nechápavý andělův pohled.

„A jsou to vůbec tři generace?“ zeptal se F ostře.

„My nebešťané s lidským časem trochu válčíme... asi spíš třikrát tři generace?“

„No prosím... teď si Boží příkázání interpretuješ tak, jak sám chceš!“ zkritizoval Anděla tvrdě JW.

„Navíc se domnívám, že Bible mluví spíše o tom, že osud rodičů se promítá do osudu jejich dětí... a dětí jejich dětí... a je téměř nemožné z tohoto kruhu vystoupit,“ racionalizoval Písmo svaté F, proslulý autor tragédií.

„A vůbec, mně to celé připadá nějaké podivné... Jakéže to dvě země se budou o tuhle hromádku kamení rvát?!“ Lásky ke kraji očividně nezabránila JW v realistickém vidění.

Anděl nejistě zaplápolal: „Ty pozemské říše jsou tak trochu mimo mé rozlišení... ale tuším... Německo a Československo?“

„Německo?“ stáhl brvy klasik JW. „Definuj Německo! Myslíš Svatou říši římskou národa německého? A Československo? To jsem nikdy neslyšel!“

„Možná myslí tady tohle Království české – ale to je přeci součástí Rakouské monarchie!“ domýšlel F.

„A rakouský vládce je dnes dědičně také císařem Svaté říše a českým králem. To bude válčit sám se sebou?“ podivil se JW.

„No, Svatá říše je na odpis...“ odkašlal si decentně F. „Myslím, že ji Napoleon smete...“

„No to by byla tragédie! Víte, jak náročné by bylo přejíždět hranice? Těch glejtů, legitimací a povolení, co by člověk potřeboval...“

Anděl se tyčil nad oběma muži, plápolal a nevěřil. On tady těm dvěma smrtelníkům odkryl své andělské plány – a oni se hádají o nějaké naprosto podružné aspekty jejich nedůležité pozemské historie – a jeho úplně zardili!

Zamával tedy plamenným mečem oběma diskutérům přímo před obličejem a aspoň jim sežehl obočí, aby se jim připomněl.

Oba pánové uskočili, ale nezatvářili se vyděšeně – jen našťvaně.

„A jak k tomu přijdou Bohemia a Moravia, že ztratí čtvrtinu svého území – a lidí!?“ sekl po něm zpátky alespoň slovně F.

„O lidi stejně přijdou. Češi se rozzlobí, že je Němci zradili, a všechny je vysídlí – vinné i nevinné. Takže vlastně oběma stranám ušetřím trápení. Ustupte – ať to mají rychle za sebou!“

„To stejně ničemu nepomůže,“ odsekl JW cynicky a ani se nehnul. „Když lidé chtějí válčit, záminku si vždycky najdou! Záminek ti vymyslím na místě třeba tučet!“

„A já nevěřím, že by Bůh něco takového připustil!“ ozval se F s nečekaným argumentem.

„A vy dva tak asi víte, co můj Pán připustí nebo nepřipustí!“ pokusil se anděl o výhrůžnou ironii.

Jenže JW ho úplně dorazil: „Jasně že vím. Přeci se tím ve Faustovi celý život zabývám – mimo jiné, tedy.“

Rozzlobený anděl už definitivně pozvedal svůj meč – ale něco ho zastavilo. Podíval se znovu pořádně na oba muže – a nad jejich hlavami uviděl pro ně samé neviditelnou zář Ducha svatého.

Zase mu to Vládce udělal! Promlouvá k němu skrze smrtelníky, a to takové, co ani nejsou zbožní! Co že nejsou zbožní – jsou přímo bezbožní!!! Ale Šéf jakoby tyhle věci někdy ani neviděl.

No dobrá. Asi to opravdu nebyl tak dobrý nápad. A jeho Pán mu to dal včas vědět – Bohu žel skrze tyhle nadměru protivné lidské bytosti. Ale nesporně ho to zachránilo před obřím průšvihem.

Rozhodl se vmžiku. Jedním bliknutím se vrátil do své světelné podoby – a druhým bliknutím definitivně zmizel.

„Tady je vidět, jak světlo rozumu zabírá i v nadpřirozených situacích!“ potěšil se JW.

F trochu pochybovačně pokrčil rameny. Jeho obrazotvornější mysl si zdálo, že se toho tady událo víc, než byli oba schopni zaznamenat.

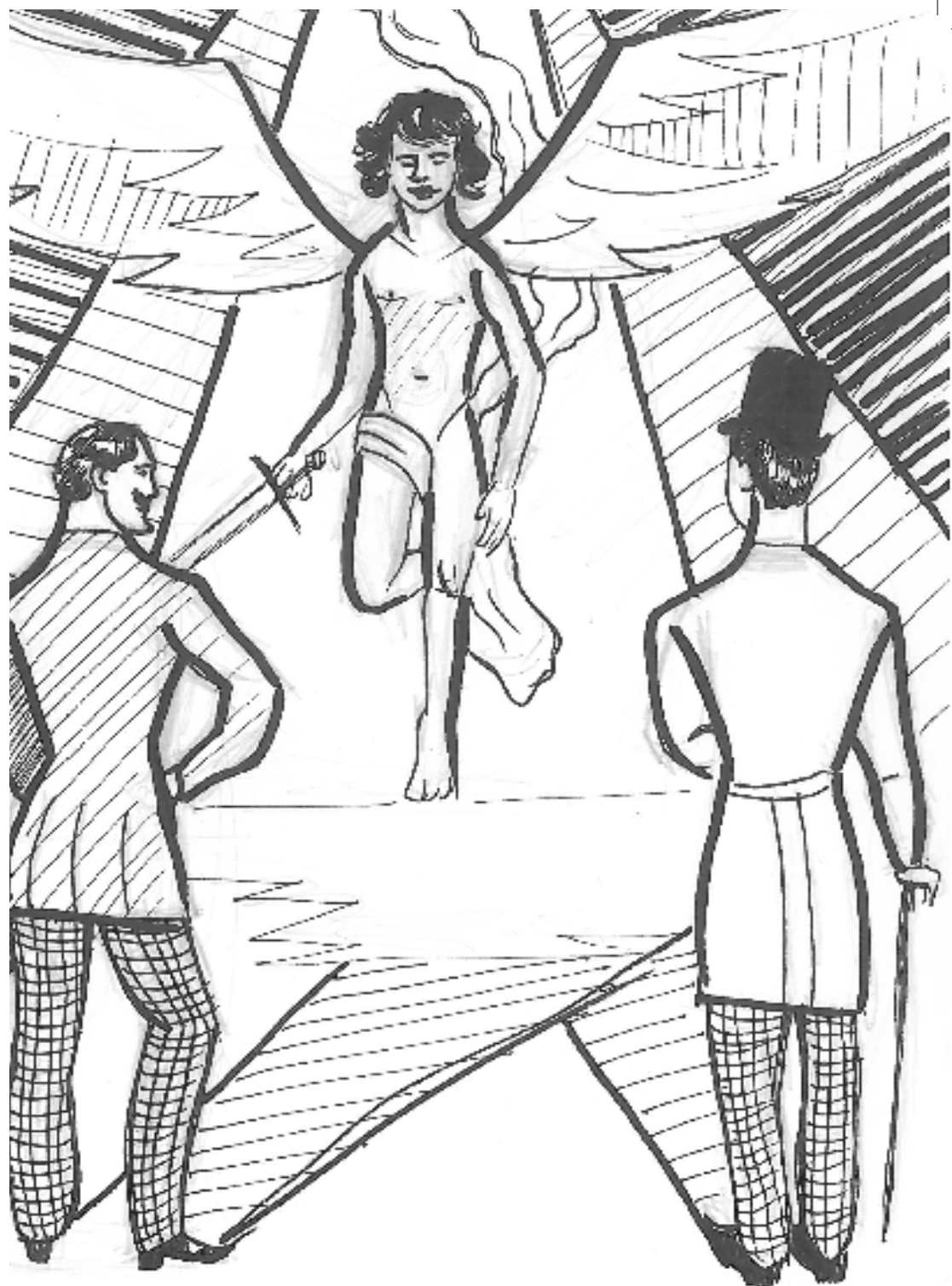
Ale to už se ozval klapot kopyt a drkání kočáru a povědomé nadávky. Přijížděl náhradní poštovní kočár s čerstvými koňmi:

„Pro rozbitej kočár si přijedou z Aše... a vašnostové, s vaším svolením pojedem rovnou bez přestávky do Chebu, do civilizace – a tím ašským kaňónem jen co nejrychlejš projedem!“

„Máte pravdu, je to hrozná blátivá díra,“ podpořil JW kočího, spiklenecky mrkl na F a nastoupil do kočáru.

Jak kočár postupně mizel za zatáčkami, jeho rachot sem doléhal méně a méně, až zcela utonul v původním tichu. A krajina se znovu koupala jen ve svých vlastních zvucích a ve vzácném jarním slunci, zelená a hnědá, mírná, chudá, kamenitá zem Ašska.

* * *

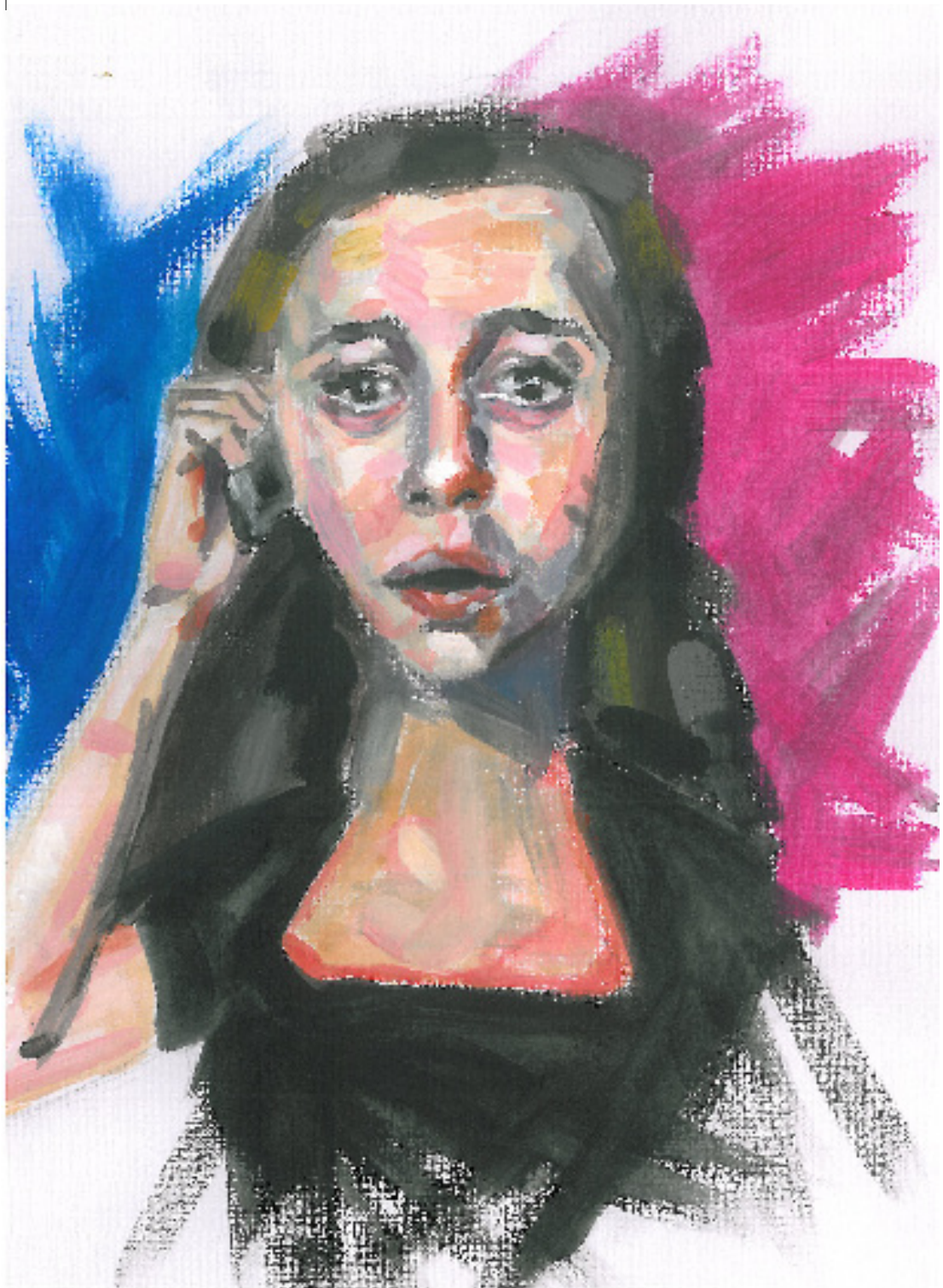

ilustrace Milan Demjan, povídka Axis Mundi

DNES MĚ NEČEKEJ, DOMŮ UŽ NEPŘIJDU

Alena Blanářová, 36 let, Mikulov

Snílek a prozatím stále ještě optimista, momentálně uvězněn v těle pragmatické a již lehce „opotřebované“ matky dvou dětí, stále doufající v dobro v lidech, úctu k přírodě a všemu živému a dychtivě očekávající, kam dál jej vlny života nyní zanesou.

ilustrace Milan Demjan, povídka Dnes mě nečekej, domu už nepřijdu

„Už tam budem?“ ozývají se ze zadních sedadel auta asi po stopadesátéprvní střídavě sedmiletá Mária s tříletým Bertíkem a mamince už prsty samou nervozitou zlehka bubnují o volant. „Vydřte, za tím dalším kopcem už tam musíme být“ uklidňuje své děti Karolína a sama by byla nejraději, kdyby těch kopců před nimi bylo ještě několik. Potřebuje alespoň trochu zkrotit zběsilé myšlenky v hlavě. Ale to už se snaží dělat od včerejška. Od toho zvláštního a naprosto nečekaného telefonátu. Ještě teď, když si na ten osudný rozhovor vzpomene, se jí svírá žaludek. Zrovna nedávno si ještě říkala, že už snad všechno špatné je dávno za ní a teď už jí nic nepřekvapí. Jak byla bláhová!

Zadívala se na sebe do zpětného zrcátka v autě. Drobná, tmavooká černovláška a čerstvá čtyřicátnice, milující a starostlivá manželka a matka dvou malých dětí, s krásným domem, vysokou hypotékou a běžným kolotočem všedních dnů. To vše vlastně byla, až do včerejšího večera....

Děti byly ten večer u babičky a Karolína plánovala po dlouhé době společný hezký večer jen ve dvou. Byla zrovna v autě na cestě do obchodu. V kabelce jí začal vyzvánět mobil a podle přednastavené melodie slyšela, že volá její manžel. Pokaždé jí z práce telefonoval, že už končí a bude brzy doma. Jejich běžný každodenní rituál nabral ovšem včera naprosto jiný směr. Na chvíli zastavila u kraje silnice a zvesela zvedla telefon: „Ahoj miláčku, dneska nějak pozdě“. Na druhém konci ovšem uslyšela jen Markovo hlasité povzdechnutí a následné ticho, při kterém se jí zatajil dech. Ihned věděla, že se něco přihodilo. Srdce se jí rozbušilo a očekávala ty nejhorší zprávy – měl nehodu, něco se stalo v práci, někdo zemřel.... V hlavě jí běžel jeden tragičtější scénář za druhým. To co následovalo, ale opravdu nečekala. Smutným, ale rozvázným hlasem Marek pronesl jednu jedinou strohou větu: „Dnes mě nečekej, Karolíno, domů už nepřijdu“. A zavěsil. Bez zdůvodnění nebo dalšího vysvětlení, proč po tolika společných letech dnes poprvé nepřijde večer z práce domů. A řekl to takovým způsobem, že je to definitivní. Telefon zapápal – a bylo to.

Položila mobil vedle sebe a v řízení auta pokračovala nějakým záhadným automatickým způsobem až na velké parkoviště před obchodákem. Bezmyšlenkovitě vešla dovnitř. Bez vozíku a bez ponětí, co tam vlastně bude dělat. Jako v tranzu procházela uličkami obchodu a snažila se vybavit tón jeho hlasu v té osudné větě z jejich telefonátu, či nějaký detail, který jí mohl uniknout. „Dnes mě nečekej, domů už nepřijdu“ polohlasně zopakovala se stále ještě udiveným výrazem celý tragicky krátký obsah jejich dnešního rozhovoru a chlápek projíždějící okolo ní s nákupním vozíkem se po ní zkoumavě ohlédl. Stála teď u regálu s konzervami, v ruce držela plechovku s hráškem a jen s ní tak ve vzduchu otáčela. Její zprvu polohlasné „chm“ přešlo do našťvaného „pch“. V hlavě jí běžela jedna myšlenka za druhou zběsile jako na horské dráze: *Má snad nějakou milenku? Nebo je snad gay a doted' to tajil? Udělal nějaký průšvih v práci? Nebo má další rodinu, jako ti piloti, co lítají z jednoho konce světa na druhý a žijí dvojí život?*

Potřebovala to ze sebe dostat a cítila, jak se jí někde z hloubky svého nitra dere na povrch cosi, co prostě už nedokáže držet uvnitř. Znala statistiky rozvodovosti a věděla, že každé druhé manželství končí. *Ale oni aspoň znají důvod, proč se rozvádějí! Ona mu ani nestojí za to, aby jí řekl, proč od ní odchází!* Tato myšlenka ji dopálila teď snad nejvíc. Říct, že odchází a neříct proč? To jí přece nemůže udělat člověk, se kterým strávila tolik let a který dřív tvrdil, že ji miluje a nikdy ji neopustí?

Konzervu s hráškem už přehazovala z ruky do ruky s viditelným vztekem, přecházela okolo regálu sem a tam a mluvila si polohlasně pro sebe. Nevnímala lidi s nákupními vozíky kolem, prodavačky nenápadně a zvědavě vykukující od pultů s masem a sýry, ani to, že se na ni všichni dívají jako na blázna. Upřela svůj zrak k jediným ochotným posluchačům - konzervám s fazolemi, kukuřicí a bůhví čím ještě – a nahlas dala průchod svým citům a spustila z plných plic: „Jak jako, že už nepřijde? Co si to vůbec dovoluje? Co si o sobě vůbec myslí? Já tady lítám jako blbec od sporáku k dětem a od dětí ke sporáku. Nevím, kde mi hlava stojí, jsem uštvaná jako borůvka a vypadám jako bych už deset let nespala.... Moment – já jsem fakt deset let pořádně nespala! A pán si zatím chodí do své milované práce a já tady jako idiot oddřu to nejhorsí. A za to všechno si teď zasloužím tohle? On si teď jako odejde? A ani se neobtěžuje mi říct proč?“ Lidé se zastavovali a otáčeli.

Teď už jí ani konzervy nestačily, potřebovala na někoho vylít všechn svůj hněv a vztek. Zrovna projížděl okolo nějaký elegantní pán ve středním věku a po boku si vedl asi pětadvacitiletou blondýnečku. Karolínu popadl běs. Jak je ta blondýnka mladá, svěží a bez vrásek! Ne jako já, pomyslela si. Elegantní pán ji zbystřil a snažil se vyhnout nevyhnutelnému. Vypadal, že už má své zkušenosti s rozběsněnými ženami a raději s vozíkem i blondýnkou prudce zahnul do jiné uličky. Karolínu to rozlítlo ještě víc a směrem k prchajícímu páru spustila své další sólo: „Nó, jen se ukaž, hrdino! Mohl by to být její otec! Že se nestydíš! Všichni jste úplně stejní! Jediné co umíte je udělat ženský děti a až vám není dost dobrá, utečete jako malí kluci za takovým zajícem, co?“

Pomalou ale jistě se k ní blížila ochranka obchodu, která zpozorovala její podivné chování. Bohužel a k jeho velké smůle – byl to opět chlap! Když ji vyzval, aby se uklidnila, byla to pro Karolínu poslední kapka. Žádný chlap jí nebude zrovna dnes vykládat, aby se uklidnila! Ani on a ani přihlížející nemohli tušit, jak rychle může taková drobná a do běla vytočená manželka zamířit a vší silou zasáhnout svůj cíl. Plechovka s hráškem zasvištěla vzduchem a řítila se nekompromisně na ubohého strážce pořádku. Naštěstí to schytilo jen rameno, ale i tak to byl téměř olympijský výkon. Chlap z ochranky se po zásahu konzervou válel na zemi v kaluži slané nálevy a byl naprosto ochromen. V kurzu sebeobranu je sice učili spoustu hmatů a chvatů, ale jak se bránit rozlíceným ženštinám s konzervami, to tam nebrali.

Dav přihlížející okolo, který se za tu dobu již značně rozrostl o další diváky, teď stál a zíral na výjev před sebou. Karolína zprudka a nahlas dýchala a chlápek z ochranky se zatím neodvažoval ani zvednout ze země. Poblíž ruky své přemožitelky se totiž nacházela obrovská sklenice s utopenci a to by pro něj už nemuselo dopadnout tak dobře. Karolína si v ten moment uvědomila, jaký chaos a zmatek způsobila a na malý moment se zastyděla a chtěla se všem omluvit. Ale když viděla všechny ty lidi okolo, jak na ni jen civí, jak ji nikdo z nich nechápe, jen se chichotají a ukazují si na ni, velmi rychle ji ta lítost nad svým činem přešla. *Copak to nikdo z nich nezažil? Nikdo neví, jak to bolí, když ho jeho milovaný opustí?* A tak demonstrativně a na dokonání svého díla vytáhla z peněženky manželovu klubovou kartičku z tohoto obchoďáku a švihla jí po zmáchané ochrance, stále ještě ležící a vykuleně zírající mezi kuličkami hrášku ve slaném nálevu. A se vztyčenou hlavou vzhůru odkráčela hrdě na parkoviště do bezpečí svého auta, kde se rozplakala a proplakala tam dvě hodiny až do zavíračky.

Ráno se Karolína probudila s šílenou migrénou, oči měla opuchlé od pláče a podlité krví od nevspání a únavy a také od poněkud většího množství vína, které objevila v domácím baru a kterým svůj včerejší žal a zoufalství řádně zapila. Vzala si tedy dva prášky na bolest hlavy a chystala se naložit do vany. Na nějaké uklízení, vaření a piglování domácnosti se může zvysoka vykašlat. Na co? Proč? Nikdo to stejně neocení a jí se už nechce dělat domácí služku pro všechny. Rozhodla se nedělat nic a věnovat se jen sobě. Zrovna když byla až po špičku nosu ponořená v bublinkách a horká voda jí příjemně dávala zapomenout na včerejší vzpomínky, zapípal telefon. Přes páru v koupelně neviděla pořádně na displej a tak jen neochotně a líně SMS přečetla. Stálo v ní: *Čekám Tě i s dětmi za dvě hodiny na adrese: V polích 1 (P. S. Vem si GPSJ). Miluju Tě!!!!* Marek.

V tu ránu se ještě celá od pěny prudce postavila a zběsile otírala displej telefonu a SMS četla znovu a znovu stále dokola. Chvilí váhala, jestli je to jen nějaký vtip nebo jestli se jí ten včerejšek celý jen nezdál. Ale teď musela jít veškerá ješitnost a zhrzenost stranou. Potřebuje znát ten důvod, proč její muž už nechce přijít domů a co to celé má znamenat. V mžiku zorganizovala babičku, ať rychle připraví děti k vyzvednutí, hezky se namalovala a oblékla, protože když už má od něj slyšet nevyhnutelné, že má mladší milenku nebo milence nebo snad obojí, tak ať u toho aspoň dobře vypadá. A za chvíli už byla i s dětmi na cestě a mířili společně, dle instrukcí ve zprávě, na adresu V polích 1. *Co to sakra je za místo? To je nějaký Vyhnáلكov, kde lišky dávají dobrou noc? A proč zrovna tam?*

Děti v autě zvesela švitořily a pořád dokola se ptaly, když už tam budou. GPS ukazovala, že v cíli budou za pět minut. Neznala to tady, ale bylo tu krásně. Jen pole, lesy a nádherná jihočeská krajina. *Kdybych nemusela bydlet ve městě kvůli školce, škole, práci a zázemí, hned bych se sem přestěhovala,* pomyslela si Karolína. Byl to vždy její sen, bydlet na samotě daleko od města. Jen se zvířaty a svou rodinou. Jen to jaksi z praktických důvodů společně s Markem už kdysi dávno zavrhli.

Za posledním kopečkem se před nimi vyjevil naprosto úchvatný pohled. Bílý statek, který na ně svítil a jakoby na ně mával už z dálky, obklopen jen loukami, pastvinami a lesy. Vypadal, jako by jej tam do těch polí někdo namaloval. Okolo statku se rozprostíraly ohrady a bylo to přesně, jak si Karolína vždy představovala. Přesně na takovém místě chtěla se svou rodinou žít. Ach! Tohle už se jí asi nikdy nesplní! A už nikdy nezažije ten krásný pocit, když jsou všichni spolu. Jak se s Markem milovali! Jak byli šťastní, když se vzali. Když se jim narodila Mária a poté i Bertík.

Blížila se autem ke statku a cítila obrovskou lítost, že tahle šťastná rodina musí skončit. Tak moc všechny miluje a tak by si přála být s nimi. Když nad tím teď přemýšlela, začínala si pomalu přiznávat, že možná i Marek má své důvody, proč už s nimi doma nechce žít. *Vždyť on chodí do práce kvůli nám, aby nás uživil. Kdy naposledy jsem mu řekla, že ho miluju a že je mi s ním dobře? Kdy naposledy jsme si spolu někam vyšli? Vždyť on také nemá vůbec žádný čas pro sebe, své dřívější koníčky zrušil kvůli nám a už se taky tak neusmívá jako dřív. A kolik mu přibýlo vrásek a šedivých vlasů....* Náhle jí to začalo všechno docházet. I ona má svůj podíl viny na tom, jestli od nich Marek odejde. A asi ne úplně malý.

Pomalou vjížděla do bran toho úžasného stavení. Zastavila auto a vystupovala, jako by se jí to tam jen zdálo. Děti hned zvesela vyběhly a utíkaly za tatínkem, který už jim kráček vstříc a s napřaženou náručí je vítal: „Nazdar, draci moji! Vítejte doma! Nežlobily jste moc maminku?“ Nechápatě se na něj dívala a ničemu nerozuměla. Vždy výřečné Karolíně teď došla slova.

Její manžel ji vzal jemně okolo ramen a zavedl ji k lavičce pod starou švestkou. Posadili se, drželi se za ruce a po dlouhé době mluvil pouze on: „Vím, jak tě žít ve městě štval, jak jsi toužila bydlet v přírodě a se zvířaty. Viděl jsem, jak jsi v poslední době unavená a nejsi šťastná a já jsem ti nedokázal nijak pomoci. Začínali jsme se vzdalovat jeden druhému a žít jen vedle sebe. Byli jsme oba podráždění a protivní jeden na druhého. A to jsem nechtěl. Chci být pro tebe lepším mužem a dětem lepším tátou. A myslím, že tady - už kvůli téhle krásné krajině, kvůli nám a kvůli tobě, Karolínó – budeme moci začít znova a líp. Chtěl jsem to tady všechno připravit, než přijedete, proto jsem včera nemohl přijít domů. Co ty na to? Líbí se ti náš nový domov?“

Karolíně stékaly slzy po tvářích a nezmohla se na slovo. Vlastně ani nepotřebovala mluvit. Byla šťastná. „Tak už si to tady pojdme prohlídnout,“ otřela si rozmazanou řasenku z tváří a společně s dětmi se všichni vydali na obhlídku jejich nového domova.

Markovi zapípal mobil. Po krátkém rozhovoru se zastavil a upřel na svou ženu zvědavý pohled: „Volali mi z obchodáku, že mám zaplatit nějakou konzervu s hráškem. A že mám na tebe být hodnější. Chápeš to?“ Karolína se jen pousmála, pokrčila rameny a políbila svého muže na tvář: „Myslím, že nakupovat budeš muset chodit od teď ty“.

PO CESTĚ

Lenka Švecová, 30 let, České Budějovice

Vystudovala Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích a Masarykovu univerzitu v Brně. Je literární redaktorkou v dětském nakladatelství. Vedle literární tvorby se věnuje kresbě, fotografii a filmu.

„Už-tam-bu-dem! Už-tam-bu-dem!“ vykřikoval chlapec nadšeně a každou druhou slabiku doprovodil výkopem pod palubní desku. „Peťulo, uklidni se! Víš, že bys tu neměl vůbec sedět!“ napomenul ho muž za volantem a hodil po něm zlobným pohledem. Zabralo to – výkopy se ustálily na znuřeném klinkání a chlapec obrátil svou pozornost k oknu. „Ká-P-li-ce. Ka-pli-ce! Že jo, tatí? Ka-pli-ce?“ slabikoval blížící se ceduli. „Že jó, tatí? To další už jsem nestih přečíst... Tys to stih?“ obrátil se dozadu, jako by čekal, že cedule bude popsaná z obou stran. „Kaplice, patnáct kilometrů,“ odpověděl a rukou mu něžně rozcuchal vlasy. Chlapec s úšklebkem potřásl hlavou. „Můžu s tebou řadit, tatí?“ vyhrkl pak a už už nedočkavě zdvihal levou ruku do vzduchu. „No jasně,“ usmál se na něho a hned pocítil teplo dětské dlaně na hřbetu své ruky. „Á čtverku!“ Přidat plyn, pak spojka a dvě propletené ruce, co sebou trhly směrem dozadu. Chlapec vypísknul a vesele se smál. „Počkej, támhle bude rovinka,“ kývnul muž před sebe a šibalsky zamrkal: „Dáme pětku?“ „Jóóó!“ Začal chlapec vzrušením znovu kopat nohama, tentokrát však bez jakéhokoli napomenutí. „Á připrav se...“ sešlápnul plyn, až je to oba přitisknulo k sedačkám. „Pozór...“ „Tatí, tatí, támhle někdo je!“ vykřiknul a schoval ručku do klína. Muž cítil, jak mu hřbet ruky pomalu vychládá, jak se z ní vypařuje příjemný lehký tlak, tak nenávratně.

„Tatí, to jsou policajti?“ obrátil se k němu nervózně. „Proč šeptáš, prosím tě?“ „Aby nás neslyšeli...“ Děti..., zavrtěl s úsměvem hlavou. „Tatí, jeď pomalu,“ zaprosil, celý se shrbil a klouzal po sedadle stále níž a níž. „Já tu eště nesmím sedět...“ loupnul po něm vystrašeně očima. Ten absurdně provinilý výraz ho rozněžil, usmál se do neurčita, znovu přeřadil a zpomalil na předepsanou rychlost.

„Myslíš, že maj radary, tatí?“ zíral chlapec vyjukaně přes palubní desku. „To asi nebude policie, Peťulo,“ zamžoural. „Né?“ otázal se ne zcela přesvědčeně a nadzvedl se na loktech, aby lépe viděl. Postava v dálce se mezitím zvětšovala, nabývala na obrysech a získávala tvar. „Tatí, tatí, to je náká pani!“ vykřiknul pak jako u vytržení. Muž však nereagoval, jen mlčky sešlápával plynový pedál.

Když zaslechla motor, vztyčila se. Byla poměrně vysoká, ale jako by jí ten blížící se zvuk vytahal za vlasy a ona povyroستla ještě o kousek. Jako sněženka deroucí se skrz hlínu za sluncem. Přesunula váhu na druhou nohu a koketně nastavila bok do silnice. Tílko se jí trochu vykasalo a odhalilo stín pánevní kosti. S dolíčkem ve tváři z tisíců podobných úsměvů a vztyčeným palcem čekala na přijíždějící vůz. Snažila se navázat oční kontakt s pasažéry. A když konečně zachytila pohled řidiče a jeho spolujezdce, prohloubil se jí dolíček ve tváři ještě více a rty se rozevřely v jakémsi smutně chápavém úsměvu. Nechala ruku opět klesnout a v momentu společného míjení udělala alespoň drobné, rozverné gesto, než jí projíždějící vůz zviřil tmavé vlasy.

„Tatí, ta pani mi poslala pusu!“ vykřiknul chlapec a škubal sebou ve snaze otočit se, aby dotyčně alespoň zamával. Muž neřekl nic, jen pozvedl zrak ke zpětnému zrcátku. Akorát včas, aby ji zachytil, jak si z čela odhazuje pramen vlasů.

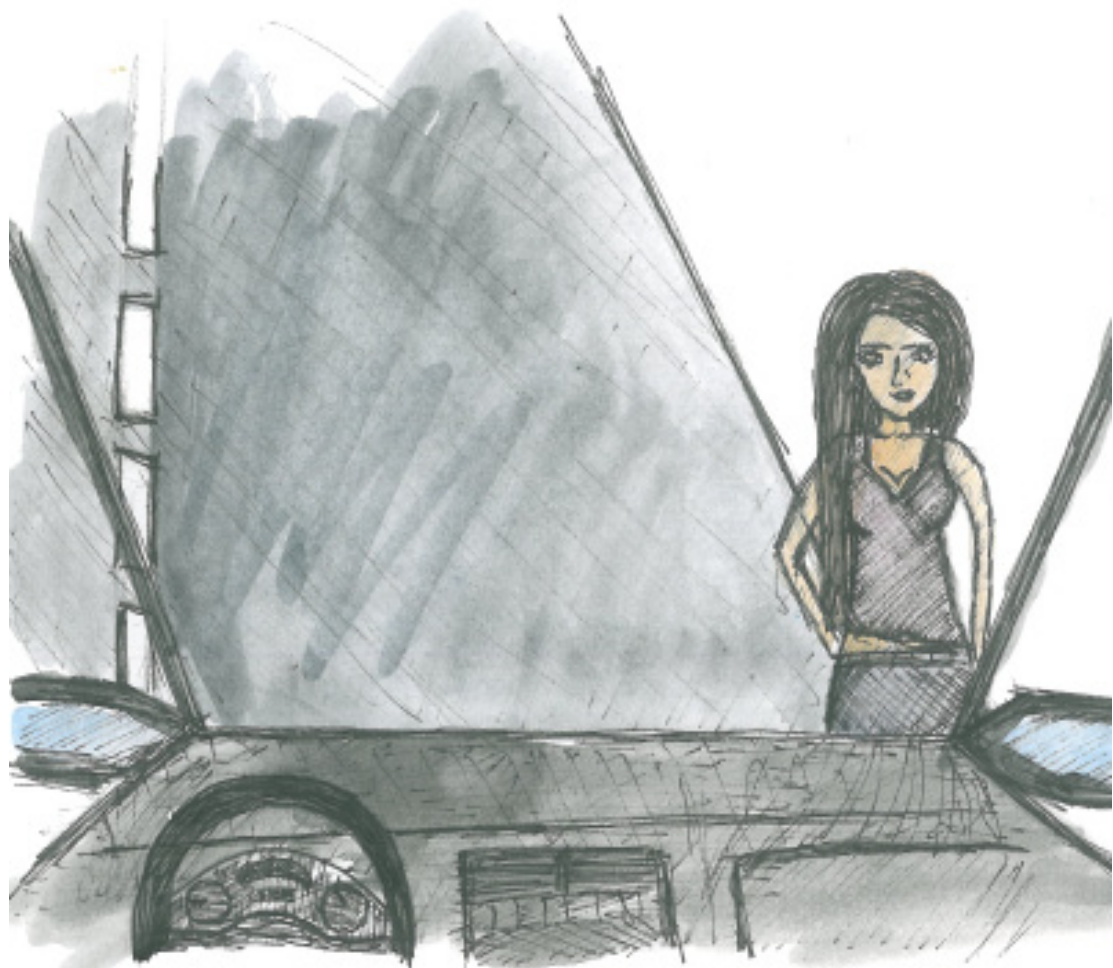
„A proč tu ta pani stojí, tatí?“ otočil se chlapec zase čelem. „Em, to je... paní stopařka,“ odpověděl, očima stále ještě klouzaje ke vzdalujícímu se obrazu. „Pani stopařka?“ vykulil chlapec oči. „A co tu děláš?“ „Stopuje. Čeká, až jí někdo zastaví a svezí ji.“ „A proč?“ „Protože nemá peníze. Nebo jí třeba ujel vlak,“ pokrčil rameny. „Anebo někam chvátá...“ dodal ještě. „A tatí, zastavíme pani stopaře? Svezeme jí?“ vyhrknul vzrušeně a nevědomky začal opět komíhat nohama. „Peťulo, chvátáme za mámou,“ odpověděl až moc stroze. Když ale viděl, jak se chlapec zklamáním zase celý schoullil na sedačce, dodal, že přeci neví, kam má ta paní namířeno.

Chvíli jeli mlčky. Chlapec jezdil prsty po skle a tvořil neviditelné obrazce, muž se soustředil na cestu. „A tatí...“ přerušil pak chlapec to ticho opatrně, jako by šlo o skleněnou nádobu, která se co chvíli hrozí roztříštit. „... že to na mě pani stopařka neřekne?“ „Co?“ „Že sedím vepředu...“ „Ne,“ usmál se muž, „neřekne.“ A pak rukou zašátral na přístrojové desce a zapnul rádio, což při jízdě s chlapcem nikdy nedělal.

„Takže zase za čtrnáct dní,“ kývla na něho a jednou rukou si podpírala kříž. Ačkoli byla teprve v pátém měsíci, vypadala těhotná víc než kdy předtím. Jako by do ní někdo natřískal alespoň trojčata, TAK obrovská byla. Když si všimla jeho pohledu, usmála se a volnou rukou si pohladila nadutý břich. „No jo, už... jenom chvíli,“ odhalila zuby v úsměvu, který mu byl kdysi tolik blízký. Ve svém sentimentu si jeho pohled vyložila po svém a on ji při tom nechal. Jen mlčky kývnul, neměl důvod vysvětlovat jí, jak moc se mu teď hnuší.

„Péťo, rozluč se s tátou!“ zavolala někam za sebe do domu. „Ahoj tatí!“ mihla se v okně chlapcova hlava, zuřivě mu zamávala a hned byla zase pryč. Oba se rezignovaně usmáli. Pak se vydali napříč dvorkem, pomalu. Šla kolébavým krokem, ruce položené pod břichem, jako by si jej chtěla nadzvednout, odlehčit. „Nenechal jsi Peťu sedět vepředu, že ne?“ šlehla po něm pohledem. „Jasně, že ne,“ zavrtěl hlavou. „To je dobře, protože po...“ „A tatííí! Řekni ahóóój pani stopáárcéééé!“ křičel chlapec a skákal v okně do výšky, aby ho bylo lépe vidět. „To víš, že jo!“ zavolal v odpověď a rukou naznačil gesto loučení. „Stopařku?“ pozvedla tázavě obočí. Mlasknul a kývnul hlavou, jako že to nestojí ani za řeč. „Jo, cestou sem jsme u silnice potkali to, no...“ zmlknul. „Aha,“ obličeje jí ztvrdnul poznáním, „těch je tu hodně...“ odfrkla si tak trochu pohrdavě, což ho přimělo podívat se jí do tváře. A kdo jsi TY, abys soudila? Jsi snad lepší? Stál a tiše se do ní vpíjel, bloudil jí očima po kůži i hluboko pod ní, zkoumal každičký její záchvěv zevnitř i zvenčí.

Kdysi bývali dokonalí. Tak mladí a čistí, ochotní k tomu, rozedrat si dlaně, protože chtěli něco víc. Byli připraveni ruku v ruce vzdorovat světu, společně. Jenže ten svět je semlel, obrousil hrany až na dřeň, a najednou byli nazí. Tak obnažení, až jim to nebylo milé. A jako Adam s Evou se oblékli do vlastních myšlenek a už nikdy nebyli jeden. Najednou byli dva a cizinci k tomu. Když tenkrát pronesla ta slova: „Já... už takhle nemůžu... dál, pomíň,“ věděl, že je to definitivní. Protože ani láska někdy prostě nestačí.

ilustrace Lada Franclová povídka Po cestě

„Co je?!“ svraštila obočí a stáhla se pod tíhou jeho pohledu. Jako by se najednou cítila ohrožená. Jednou rukou se začala bezděky hladit po břicho. „Ale nic,“ zavrtěl nakonec hlavou a utnul pohled, kterým na ni křičel všechny ty nevyslovené křivdy. „Tak za dva týdny,“ otočil se, ruce v kapsách, a zamířil pryč.

Když odemykal auto, zastavil vedle jiný vůz. Muž, který vystoupil, na něho úkosem pohlédl a sňal z korby těžké nářadí. Jen si kývl na pozdrav, když se míjeli, nebylo třeba plýtvat slovy.

Vydal se na cestu zpět. Così hořkého bylo cítit ve vzduchu, pootevřel okénko. Pomalu sešlapával plyn a v lezavém tichu nechal proudit hlavou myšlenky sem a tam. Když dorazil na dlouhou rovinku, stále ještě tam stála. Kolem jedoucí auto na ni právě výsměšně troubilo, a když ho míjel, všiml si několika rozesmátých tváří. Chtěl si ji lépe prohlédnout, jel však příliš rychle. Protivítr jí vmetl vlasy do obličeje jako zlostnou facku. Pokračoval sice dál, ale cítil, jak co chvíli zpomaluje, noha sama od sebe odlehčuje plynový pedál...

Zastavil u krajnice, počkal, až přejede několik aut, a pak opatrně zacouval zpátky. Ne na její úroveň, ale přeci jen natolik blízko, aby mohla reagovat. Bylo to jako nevyslovený otazník na konci věty, jako otázka, na níž měla odpovědět.

A ona odpověděla. Pochopila, a ač nezastavil v jejím směru, popošla mu vstříc. Pomalu, jako by ho schválně nechávala čekat, se blížila s tím roztomilým dolíčkem ve tváři. Měla tak sedmnáct, ne víc. Štíhlé nohy opálené do zlato-hněda sice patřily ženě, ale ten úsměv, zrak, jenž klopil k zemi jako zahanbené, rdící se dítě... Zastavila pár kroků od auta, snad aby se ujistila, že si z ní nedělá legraci. Neujede, sotva se k němu přiblíží. Vyhledala ho očima. A vyčkávala. Teď byla odpověď zase na něm.

Pozoroval ji ve zpětném zrcátku, možná až příliš dlouho. Stále ještě držel ruku na řadicí páce. Motor tichounce předl. Silnice byla v obou směrech mlčenlivá a prázdná...

Nakonec se natáhl a otevřel jí dveře.

RYBÁŘI

Josef Řízek, 68 let, Karlovy Vary

68 let, žije v K. Varech, píše si 30 let, vlastním nákladem vydal 2 knížky..

Po úvodní otázce, co ho do ordinace přivádí a jakými problémy trpí a poté, co se mu dostalo od Jiřího Bláhy vysvětlení, že je zde proto, aby se znovu nepokusil o sebevraždu, se psychiatr Robert Drahokoupil zamyslel a poté se zeptal: „Byl jste někdy v Himalájích?“ Překvapený Jiří Bláha se pravým ukazovákem dotkl svetry ze „sekáče“ a nevěřičně se optal: „Já?“ A aby těch překvápek nebylo dost, vzápětí měl odpovědět na otázku, zda už někdy lovil v Rudém moři, věří-li v reinkarnaci, nekonečno, strmý růst dolaru v příštím roce a má-li strach ze zmijí.

„Ne. Ne. Co to je? To teda ne. Nevěřím. A vy?“ snažil se s psychiatrem, který se spokojeně usmíval, držet tempo. Ten si hrál s propisovačkou a na poslední taktický obranný dotaz sdělil, že on sice má ze zmijí respekt, a proto se vyhýbá místům, kde by se mohly nalézat, ale z případného uštknutí obavy nemá, protože cvičí jógu.

„No nic,“ usmál se vstřícně, opřel se lokty o desku stolu a následovala další palba otázek: „Kouříte? Kolik? Pijete? Bráníka? Kolik? Proč nepijete Plzeň? Berete drogy? Žádné? Co vás v poslední době zaujalo v televizi? Proč nic? Copak vy se na televizi ne díváte? Byl jste alespoň v poslední době na nějakém koncertě nebo divadle? Ani na hokeji? Kdybyste si měl vybrat, šel byste raději do kina na nějakou veselohru nebo chytat ryby? No dobrá, do kina nechodíte. A na ryby? NO TO MĚ TEDA ČLOVĚČE ZAJÍMÁ, POVÍDEJTE.“ Úplně roztál, když se dozvěděl, že Jiří Bláha byl a pořád je VÁŠNIVÝ RYBÁŘ a že právě tahle vášeň ho přivedla do jeho ordinace. A tak se nezaměstnaný osmačtyřicátník Jiří Bláha rozpovídal.

Všechno začalo vlastně tehdy, když mu spolužák Šubrt také uřízl prut z mladého jasanu, na konci jej ovázal vlascem a ten ozdobil cca třímetrovým rybářským háčkem č. 3, vzpomínal.

„To mi mohlo bejt takovejch třináct, možná čtrnáct,“ upřesnil.

Později bylo přeci jenom nutné pořídit si i rybářský lístek. A zatímco se za Jirkovými zády hýbaly dějiny, z komoušů se stali podnikatelé, z blbců ředitelé, z veksláků miliardáři, z udavačů nejrůznější prezidenti a vůbec (samou nenávistí klient Jiří Bláha stěží nabíral dech), on seděl na hrázi rybníka, pokuřoval si svoji spartičku a chytal ryby. „Zajímá vás to?“

„Samozřejmě. Pokračujte,“ vyhrkl psychiatr. „Jednou takhle přijdu domů, to jsem byl ženatý možná dva roky, teda s mojí první, před dveřma si pucuju boty, těším se, jak jí překvapím kaprem a dvěma cejny, zasunu klíč do zámku a z druhé strany byl taky klíč. Zvoním a nic. Dobřejch pět minut jsem mlátil do dveří, kopal a řval: „No tak vtevři, hergott! A teprve, když začali vystrkovat hlavy sousedi a prej abych přestal vyvádět, najednou cvak, cvak a proti mně stál chlap vo hlavu větší jak já, v mojim županu, v mejch pantoflích a ptá se: Co tak brzo kámo? Není ani devět a ty nám už neseš večeři?“,

ilustrace Tereza Bernatová, povídka Rybáři

chechtal se. A ta moje? Prej: „Ukaž, cos chytil?“ a taky se smála. No uznáte sám, pane doktor, že takový manželství byste ani vy nebyl schopnej ustát. Naštěstí, když mě vykopli, jsem měl kde přespávat.“

„Zřejmě v hotelu, že?“

„Jo to určitě. V kotelně. Tenkrát jsme byli fajn parta, dokud nás nerozeštl ten hajzl Svoboda. Pěkněj hajzl, pane doktor. O tom si pak nechte vyprávět. To teprve poznáte svini. No ale, abych nezdržoval. Rozvod se táhl dobrejch pět let. Samý průtahy. A pořád cálovat. Zkuste si najmout advokáta. Já vystřídal dva. Pěkný vydřiduši. A těch dalších tahanic. A to jsme neměli děti, protože jinak,“ mávl Jiří Bláha rukou. „Jednou o hypotéku na byt, po druhý o kuchyňskou linku, televizi, myčku a vůbec, ta kurva, tedy pardon, se mě snažila vycucnout do posledního halíře. Dodnes jí mám například splácet vysavač.“

„A při tom jste dál chodil chytat ryby?“ zajímalo psychiatra.

„No jistě, já se tím uklidňoval. Já nikdá nežral nějaký prášky, nijak se neopíjel, kouřil jen svejch pětatřicet, ani jsem nebyl závislej na pitomý televizi nebo snad zblblej sázením na fotbal, zkrátka mě tyhle věci nikdy nebraly, ale ryby, to je jiný kafe. Už jste někdy chytal ryby?“

„Právě, že já chodím chytat obden. A o víkendech jezdím na Orlík, v létě do Norska a v zimě do Rudého moře, takže vám rozumím. Pokračujte.“

„S Marií jsme se poznali v práci. To ještě továrna nekrachla a Marie byla taky rozvedená, dělala jeřábniči a jednou jsem musel opravovat elektroinstalaci u ní přímo v kabině, no a slovo dalo slovo, znáte to. Bydlela se dvěma dětma v paneláku kousek od toho našeho, takže jsem pak koukal, jak Růžena, teda ta moje první, střídá šamstry. Jednou podle poznávačky takovej přitloustlej z Plzně, jindy se vedla s elegánem, co vypadal jako Čaušesku, stejnou beranici na hlavě, stejnej kabát dřív než ho vodstřelili, pak to byl dokonce Venca Vorel vod nás z fabriky a ten mi vyprávěl věci,“ mírně zavrtěl Jiří Bláha hlavou, jako že to dodnes nechápe. „Že prej v životě takový praktiky nezažil a že jsem si s ní teda musel užívat. A při tom já, pane doktor, byl přece většinou na rybách.“

„No dobrá, ale co v tom druhém manželství?“

„No, zpočátku to vypadalo, že by to mohlo klapat.“

„Kolikpak bylo té vaší Maruš?“

„No, mocli jí tenkrát mohlo bejt? Kolem čtyřicítky, počítám. Já mám na čísla blbou paměť. Vona mi třeba vyčítala, že si nepamatuju její data narození, ani narozeniny kluků. Voni si totiž hrozně potrpěli na narozeninový oslavy. To se kupovalo dárků, hned dort, rychlý špunty, focení, návštěvy, gratulace, no skoro jako v americejch filmech. A přitom jsme měli holou řiť, s vodpuštěním, pane doktor. A vona mi vždycky tejdén předem, den co den připomínala, že její narozeniny se blíží a že co nevidět bude mít narozeniny Martin, to jako ten starší a že budou Vánoce a vůbec, to bylo pořád nějakých blbejch starostí. Ale jinak, jak říkám, zpočátku to mezi náma klapalo. Děti se na mě všely. „Strejdo, udělej nám koně,“ a když jsem zařechtal, zas: „Udělej nám gorilu,“ a vůbec, docela jsme si rozuměli. A tak jsem se ani moc nebránil, když Maruš pořád brečela, že nemaj tátu a co prej by mi to udělalo, kdybych je adoptoval. A já vůl si Maruš vzal a kluky nechal přepsat na sebe.“

„A rybaření jste se nevzdal, že?“

„Jasný, že ne. Kluky jsem bral s sebou, jenže to je nebavilo. Bylo to s nima vo nervy. Jednou jsem dokonce přišel domů bez nich. Řekl jsem jim tenkrát, ať vod rybníka vypadnou, když si neuměj hrát a pořád jenom řvou, rvou se a voni, hajzlové, vypadli tenkrát rovnou z vlaku. Poblíž toho rybníka je totiž vlaková zastávka a voni skákali z rozjíždějícího se vlaku. Naštěstí se jen potloukli. Jeden zlomenou klíční kost, druhej ruku. A teď si představte, pane doktor, a vy jako rybář to určitě oceníte, že já ten den dostal štiku. Božskej kousek. Měl jsem na ní políčeno přes měsíc. A valím si to s ní domů v domnění, že ti dva budou už dávno u televize, jenže místo oslav přišla pořádná sprcha. Byt jako po vymření a po hodině u baráku zastavila sanitka, ve dveřích první Maruš, za ní ti dva zasádřovaní smradi a všechno bylo v háji, protože když jsme na sebe na chodbě štekali, popadla Maruš štiku a chtěla mi ji vomlátit o hlavu.“

„Popište mi ji,“ přál si psychiatr.

„Maruš?“

„Proboha ne, štiku.“

„Skoro k osmdesáti. Fakt kus. Zápasil jsem s ní dobrou půl hodinu. Chtěla mně mrcha chytrá utéct do rákosí a málem se jí podařilo, akorát, že já měl tvrdší prut i vlasec a taky jsem rychle navíjel, tahal a běžel podél rybníka směrem ke břehu, kde žádný rákosí nebylo. A když jsem ji dostal na břeh, pane doktor, když jsem viděl, jak je rostlá, osmdesát čísel, no co mám vám povídat. Byl jsem šťastnej.“

„Chcete říct, že od vrcholu rypce na konec paprsků ocasní ploutve že měla přes sedmdesát?“

„Sedumdesát sedum přesně. Já s sebou nosím metr. A tohle numero si budu pamatovat nadosmrti.“

„Co návnada? Mřík nebo třpytka?“

„Bělice. Vony ty mrchy snad třpytky poznaj.“

„Máte pravdu. Kde jsme to vlastně skončili? Jo, jak ta vaše druhá manželka ztropila virvál.“

„Moh bych si zapálit?“

„Bohužel. Tady se nekouří. Ale jestli chcete, můžete se napít vody z vodovodu. Táhle je čistá sklenice.“

„Ne, děkuju. Já to zkrátím. No, tak Maruš. Ta mě vyexpedovala do roka. A teď kam? Žádná šatna, alimenty, vůbec dluhů plná prdel, promiňte, pane doktor, továrna zkrachovala, já jen na podpoře, a co dál? Ještě, že mám tak hodnou ségru, která mi poskytuje k obývání v zahrádkářský kolonii svou chatku. A teď, když jsem už na sociální podpoře, tak nebejt ségry, skočím z mostu.“

„A pořád chytáte?“

„Pořád. To jediný má v životě smysl. A jestli, jak říkáte, jste taky rybář, tak to pochopíte,“ pravděpodobně ukončil svou výpověď Jiří Bláha a gestem naznačil, že by se přeci jenom rád napil alespoň vody z vodovodu.

„Prosím,“ vybídl ho psychiatr, když v ten moment ho melodií z „Karmen“ začal vyzývat na desce stolku dotykový mobil.

A zatímco si Jiří Bláha točil čerstvou nezávadnou vodu z vodovodu do sklenice, slyšel, (dřív než obsah sklenice vлил do svých útroh), podivný úsečný monolog psychiatra Roberta Drahokoupila.

„A proč zrovna Ambassador, když víš, že mě tam budou rušit zvuky z ulice? Dovol, abych ti vytknul chybu, která tě celý život charakterizuje. Byla jsi, jsi a budeš pořád, naprosto netolerantní. A co ty tvoje výlety? Proč mi vyčítáš Norsko? Vyčítám ti snad to tvoje Mexiko? Podívej se, mně to je celkem jedno, ale jestli si myslíš, že se vzdám chaty na Orlíku, tak na to tedy zapomeň. Jo, meďoura si nech. Mně stačí audina. A nejsi takhle padlá na hlavu? To víš, že si to ještě vyříkáme. Ostatně teď mně laskavě neruš. Mám tu pacienta. Dobrá, večer u Navrátilů,“ zřejmě v rozrušení poslal prudce ten zářící obdélníček mobilu po lesklé ploše stolku směrem ke kalendáři, na kterém byly červeně zakroužkovány dny

avizující, na jakých rybnících, řekách, popř. mořích se toho roku bude psychiatr Robert Drahokoupil určitě nacházet.

Nezaměstnaný Jiří Bláha tiše položil prázdnou sklenici na porcelánový tácek, zjistil, že psychiatr se už neusmívá, naopak, že hledí spíš takovým rybím pohledem do blba, a tak pomalu couval ke dveřím a než je za sebou zavřel, prohodil polohlasně: „Promiňte, pane doktor, já snad přijdu jindy.“

A dveře ordinace tuhle zajímavou scénku klapnutím ukončily (téměř jako by suplovaly filmovou klapku). Jenže tohle klapnutí bylo decentní, tiché, jen jako šplouchnutí vody.

+++++

ilustrace Vojtěch Křesina, povídka Směšný obchod

SMĚŠNÝ OBCHOD

Václava Molcarová, 47 let, Kaceřov

Autorka především SF literatury. Kromě psaní léčím zvířata, běhám, jezdím na koni, starám se o početnou smečku vlastní zvěře, lezu po skalách, vyrábím cínované šperky a hraju si s keramikou - takže je jasné, proč píšu pomalu. Jenže, mě to prostě baví.

„Tati, co ty vlastně chceš?“

Její hlas mu rezonoval v uších, v hlavě i v srdci. Nešlo se ho zbavit. Asi to bylo tím, že Šimon na otázku nedokázal odpovědět. Z návštěvy u Julky utekl jako minule. I když by se do krve hádal, že volí rozumný ústup, nesnáší hádky a nechce nikomu ublížit. Do vlaku naskočil na poslední chvíli, určiceny, jak běžel přes půl města. Ve vagonu bylo prázdné. Naštěstí.

„To se nemůžeš změnit? Ani kvůli mně? Je to tak těžký?“

Jo, je. Můžu, ale nechci. Měl však dost rozumu, aby dceři neodpovídal nahlas.

Jak mizela krajina za sklem, vytrácely se i vzpomínky a Juliina slova bubnující na poplach. Šimon si opřel čelo o rám okna, kov příjemně chladil. Seděl v jednom z těch moderních vlaků, co mají sedačky zády ke směru jízdy. Cestovat v něm bylo jako dívat se do minulosti. Na bývalé činy, prošlá rozhodnutí, vyvětralé odpovědi. Město se rozostřilo a slilo do dlouhé šedivé šmouhy.

A pak ho spatřil. Otrískaný nádražní domek. Mezník života s vyvrácenými veřejemi a křivým plotem. Taková barabizna, už od pohledu použitá, nechtěná a sedřená. A uvnitř? Prázdné. Někoho mu připomínala. Koho asi?

Co takhle jej zvěčnit? Nápad ho na chvíli úplně uhranul. Časy, kdy hodně fotil, řadil k nejlepším letům svého života. Tenkrát se s urputností sobě vlastní držel černobíle analogové fotografie, ale na digitál si nakonec zvyknul nečekaně rychle. Jo, jednou to určitě podnikne. Až bude mít víc času. Víc volna. Až se vykope z domu a přesvědčí sám sebe, že to má cenu. Pak sedne do vlaku, pojedje od jednoho drážního baráku k druhému, vyfotí je a zachytí jejich kouzlo - nebo odporost a hnus, záleží na úhlu pohledu. Bude k tomu popíjet medovinu, část cesty pojedje motorákem a zbytek dojde, však jsou kolikrát jen kousek od sebe ty vesnice.

Než dojel domů, uzemnila ho stovka důvodů, proč je nápad s focením starých barabizen úplná pitomost.

„Kdybys byl lepší táta, tak by ses staral o to, co dělám. Kam mířím. Jenže ty tohle nevíš ani sám o sobě. Nechceš vědět.“

Julie byla jediná žena jeho života, které v něm držel trvalé místo. Zjevovala se čas od času, když potřebovala změnu, nebo peníze. Žila s matkou, po které podědila chuť jej stále poučovat. Po rozhovoru s ní měl Šimon vždycky utkvělý pocit, že zestárnul o sto let. Nebo naopak - že umí sotva chodit a čůrá do plenek.

„To nedává smysl, Julko.“

„Jasně, že dává. Každý přece chce být lepší, ne?“

„Ne.“

„Tati, ne před druhýma, ale před sebou! Co jiného člověka žene dál? Chápeš? Vyvíjet se, zdokonalovat se, změnit.“

„Vážně, proč? Sám sebe přece znáš, znám, známe, tak proč si lhat a nutit sám sebe do něčeho, co nechci?“

„Udělej to pro sebe. Čin, který má smysl. Aspoň jednou, ano?“

„Jak chceš!“

Chtěl jí ukázat, že se mýlí. Jak šíleně se mýlí! Sbalil se narychlo, jen foták a medovinu, bez rukavic, bez brýlí, bez powerbanky a vystoupil na prvním mrňavém nádraží, které z vlaku viděl. Moc se nerozhlížel a vyrazil podél kolejí. Bylo jedno, jakým směrem, ale z trucu šel zpět.

Zoufalec - truceje před vlastní dcerou.

Jenže je to prostě ženská, tím to bude, kopie své matky a všech ostatních žen jeho života. Celá dlouhá řada dívčích jmen a zdvižených ukazováčků. Přidal do kroku. Ty napřažené prsty ho bodaly do zad.

Za chvíli se třásl ranním chladem a boty měl obalené blátem dřív, než došel k drážnímu domku. Bundu si zaprasil, hned jak se otřel o špinavá futra. Rozhlížel se kolem. Samý bordel všude a navíc sem bylo vidět z hlavní budovy. Ještě ho někdo zahlédne a zavolá policii. To byl zase nápad!

Jenže pak se vítr opřel do seprané vyšívané záclonky - z lepších časů asi - a ta zaválala v okně jako vzpomínka, jako propustka do jiných časů. Foťák cvakl poprvé, podruhé, podesáté. Nakonec tam Šimon strávil skoro hodinu a nechtělo se mu pryč.

Je to on? Zážitek, který vyplní prázdnotu? Bude mu líp?

ilustrace Lenka Hrdličková, povídka Směšný obchod

V povznesené náladě rázoval dál. Rozježděnou polňačkou, podél kolejí, po náspu z kamenů. Docela si užíval i tu pěší kalvárii. S gustem dusal v blátě, foťák v pohotovosti a cítil se rozjařeně. Jen malinko si vypomohl medovinou, jen dva loky na jeden kilometr, to se skoro nepočítá. Lepším se nestal, ale cítil se volně jako už dlouho ne. Svobodně, skoro šťastně - kdyby se toho slova nebál.

Domek viděl už z dálky. Zažloutlá fasáda s obnaženými cihlami a na oknech tmavé okenice. Když přišel blíž, čekalo ho nemilé zjištění. Kouřilo se z komína.

Jenže ruka na spoušti ho stejně svrběla. Plot se kácel, kytky za ním vadly, na šňůrách s uzlíky se třepotaly staré ručníky, scéna si přímo říkala o fotku. Nestihl se rozmyslet. Zavrzaly dveře a na práh vyšla stará žena. Šedivé dlouhé vlasy, sukně na zem, bosá chodidla a vrásky u očí. Čarodějnice? Bezdomovkyně? Vdova po nádražákovi?

Couvnu. Zadrmlol omluvu. Věděl, jak hloupě vypadá, tak koukal pod nohy. A pak ho uslyšel. Smích. Takový hezký, dívčí, jako z jiného těla, z jiného času. A nakažlivý. Šimon se přistihl, že se taky usmívá. Zvedl oči – a žena byla pryč.

Cihlové zdi tu stály pořád, laťky v plotu se dál opile potácely a kouř stoupal k západu.

„Haló? Dobrý den. Já jenom...“

Nic. Ticho. Žádná odpověď. Nakoukl do okna - přítmí a stůl s jedinou židlí. Zakroutil hlavou a couvl. Udělá venku pár fotek a vypadne.

Schovaný za objektivem měl Šimon pocit neviditelnosti. Kontrast svislých latěk v plotě a bedýnky jablek za ním, ten výrazný protiklad mezi kýčovitou červení a mdlou šedou, to bylo něco! Pavučiny na brance se třpytily i v odpoledním světle, zatímco pokroucené větve jabloní bojovně trčely k zemi. Kompozice, které se nedalo odolat. Zády se přitiskl ke zdi, aby ho v pozornosti nerušil dům ani jeho obyvatelka. Věděl, že se chová drze a hrubě, snažil se své jednání vytěsnit z hlavy. Ať tam zůstane jen lov za působivými snímky, jen kouzlo, které zachytí krásu okamžiku.

Ale pak zavonělo kafe a bylo po kouzlu. Dostal na ně strašnou chuť. A hlad jaký má! Měl by vyrazit na nedaleké nádraží, vyplenit tamější bufet a v teple motoráku projít dnešní úlovky. Je čas na návrat. V nejlepším se má přestat.

Tichý smích se ozval znovu. Hrozně hezky se to poslouchalo. Kéž by nikdy nepřestal, pomyslel si Šimon. Nevěděl, jak se to stalo, ale najednou sám stál ve dveřích a usmíval se vstříc drobné staré dámě.

„Dáte si kávu?“

„Ano,“ vyhrknul.

Hypnotizovaně hleděl na kouřící šálek a slepě jej následoval ke stolu. Očarovala mě, napadlo ho. Ale bylo mu to fuk.

„Co vlastně hledáte?“

„Správný záběr na focení,“ odpověděl Šimon. Lhal úplně s klidem. „Zlobíte se?“

„Směju se.“

„Aha, no jo, to je fakt. Čekal jsem, že mě vyhodíte.“

„Kdybyste tu neměl být, tak tu nestojíte. Tady se zastavil jen...“

Čas, pomyslel si Šimon okamžitě.

„... pošťák. Loni.“

Čarodějka? Kdepak. Určitě si ráno čistí zuby, chodí nakupovat normálně do vsi a po večerech sjíždí seriály. Shovívavě se pousmál. Ze slušnosti, kafe mu fakt chutnalo. A nejen kafe, takový klid a ticho vládlo všude, vzduch prostý starostí, nervozity a stresu. Chaloupka úniku. Jaký by to asi bylo, žít tady? V jednom z těch baráků zapomnění.

„Vy patříte do života.“

Lekl se těch slov. Že po nich nenásledoval smích.

„Nic o mně nevíte.“

„To je na tomhle setkání to nejlepší.“

„Jsem na slovo *lepší* alergický, omlouvám se. Dcera mě pořád do něčeho tlačí. Žije v zajetí inspirativních mailů a citátů o smyslu života, chápete? Asi ne. To je jedno.“

„Máte se stát lepším?“

Zase ten smích jako cinkání skleněných přívěšků, jako melodie starožitné zvonkohry. Ale tentokrát zněl Šimonovi jako výsměch.

„Jak to víte? Lepším tátou, lepším člověkem. Žádný problém,“ dodal sarkasticky, „Já ani nevím, co hledám. Jestli vůbec něco,“ pokrčil rameny. Už se rozhodl. Nejde se změnit. A především nechce se změnit. Pak už by to přeci nebyl on, no ne?

„Něco vám dám.“ Šustění sukně a pleskání nohou utnulo smích.

Šimon zamával odmítavé gesto. Už za kafe měl pocit dluhu. Neměl nic na oplátku a chřestit tu peněženkou? Hloupý nápad. Zíral na dárek. Cédéčko? Nirvana? Cože?

„Je lepší být nenáviděn pro to, jaký jsi, než být milován pro to, co nejsi. Prý. Říkal to Kurt Cobain. Prý. Znáte?“

„Ne. Teda jo. Písničky. Děkuju. Ale zadarmo ho nechci. To nemůžu.“

„Vezmu si vaše pochyby. Starosti a smutky. Trápení a obavy. Je to dobrý obchod?“

Zavřel oči. Přistoupil na její hru. Protože co jiného to může být?

„Klidně. Berte si. Chyb, děsů a neschopností mám spoustu.“

„Ujednáno. Mám je. Smíte odejít.“

„Už letím. Volný jako pták,“ smál se. Nešvindloval, nedíval se, víčka pevně přimknutá. Až je otevře, bude zase stát před zažloutlou fasádou s obnaženými cihlami, před okny s tmavými okenicemi. Před plotem, co se kácí, zatímco kytky vadnou a na šňůrách se chvějí ručníky.

Sám.

Poslepu se chytal stěn a couval ze dveří. Počítal do sta, v duchu se smál a dýchal zhluboka. Vůně spadanych jablek a tlejícího dřeva, pach rozpadajícího se zdíva. Popaměti se obrátil směrem k nádraží. Až pak otevřel oči. Vracel se rychle, skoro běžel. Ani jednou se neohlédl, ani jakoby náhodou. Porušil by kouzlo, z obchodu by nebylo nic.

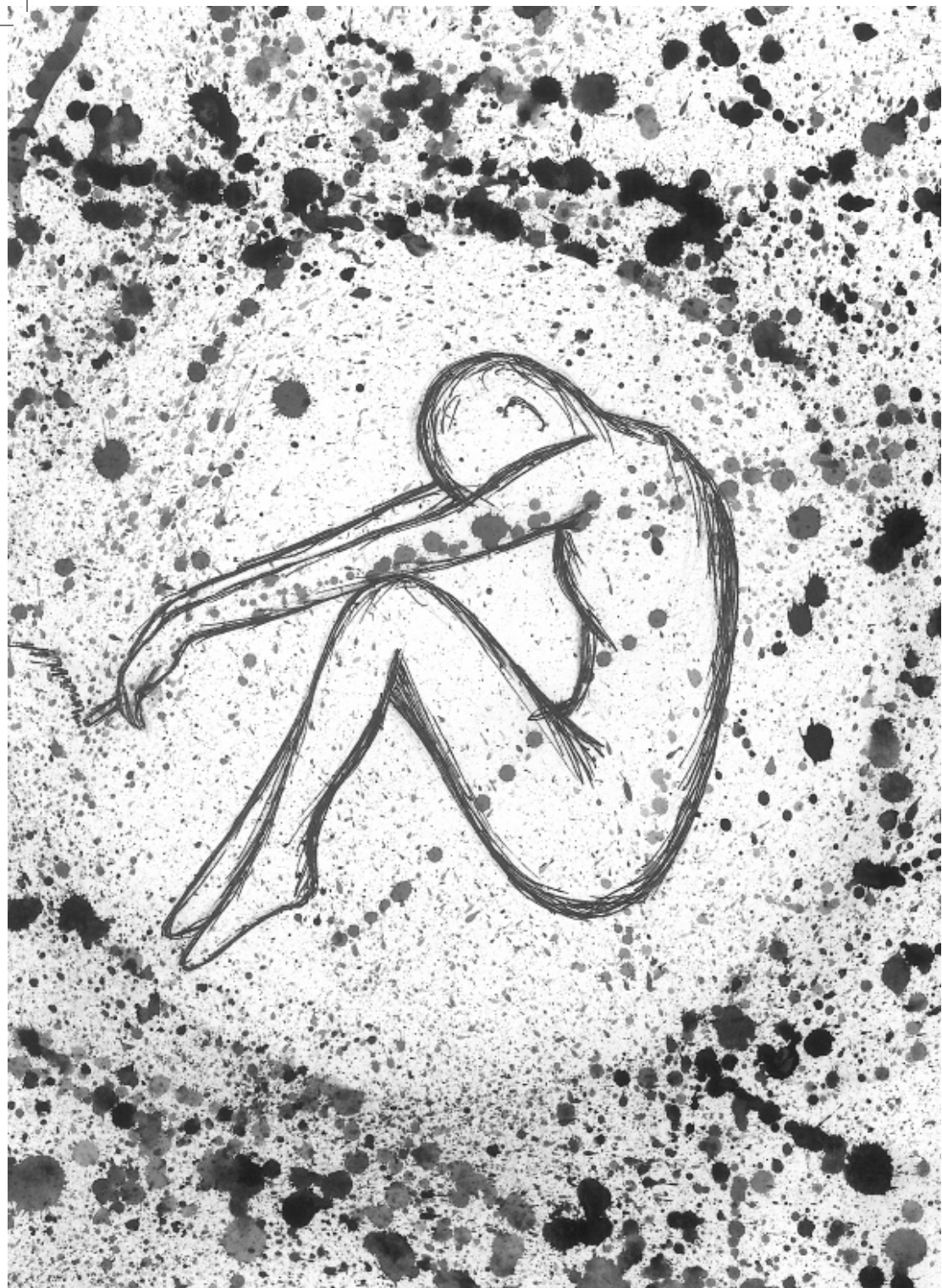
Kdyby se otočil – domek by zmizel a ta žena s ním. To nedopustí.

Šimon se zasmál. Už věděl, co chce. Co ho čeká. Kým se stane.

Sám sebou. Dobrý obchod.

TAKOVÁ MÍRNÁ A VLASTNĚ CHUDÁ KAMENITÁ ZEM
Jan Pytel, 33 let, Plzeň

Středoškolský učitel, člen plzeňského divadelního spolku VNC.
Původem z Horšovského Týna.

ilustrace Zuzana Uhlíková, povídka Taková mírná a vlastně chudá kamenitá zem

Taková mírná a vlastně chudá kamenitá zem. Když jsem s tebou, Karolíno, je to to samý. Vždycky jsem chtěl být lepší. Že tu žiju. Kvůli týhle krajině. Kvůli tobě. Chci být lepší.

Velký básníci malejch měst se sdružujou ve svých spolcích; scházej se jednou za měsíc.

Velký básníci malejch měst recitujou svý verše v intelektuálních kavárnách; zahalený cigaretovým dejmem pohupujícím se v ponurým osvětlení barevných reflektorů.

Šukal jsem pannu, tekla krev. Šukal jsem tele a pak ho sněd.

To je kretén, řeklas.

Cítím se neúspěšnej a odstrčenej. Nejsem členem žádnýho spolku, natož básnickýho. Já dokonce nehraju v žádný kapele. Nechápu, proč se mnou vůbec ztrácíš čas.

Ráno jsem procházel vánoční trhy na náměstí, a když jsem přišel domů, Tys ještě spala. Uvařil jsem si kafe a prohlížel obrázky, který jsem Ti koupil. Pak jsem uslyšel šramot a rychle obrázky schoval.

Co tady děláš?

Piju kafe.

Občas nevím, na co se mě lidi ptají. Nevím pak co říct.

Máš cigaretu?

Jo. Chceš?

Proč myslíš, že se ptam?

Nevím co říct.

Odešlas kouřit ven a já si balim svojí cigaretu. Počkam, až dokouříš, vrátíš se zpět, a pak vyrážim. Je mi s Tebou hezky, ale občas mam chuť Tě mýjet. Když se za deset minut vracim a zouvam si boty, oblíkáš si kabát.

Jdu na kafe s A. Nevím, kdy přijdu. Pa.

Večer prosedim v kuchyni u okna. Kontakt s vnějším světem je důležitý, říkám si. Přibrousit hrany, neztrácet přehled. Lidi vycházej z domu. Některý se dříve či později zase vrací. Některý z nich pak vycházej znovu. Poznávám je. Některý. Ale ty se už nevrátíš.

Slyším Tě ráno vstávat. Předstírám spánek. Potichu vylejzáš z postele a po špičkách opouštíš ložnici. Předstírám spánek a přemejšlim, jestli jsi mi za to vděčná. Snažím se znovu usnout, ale nejde to. Budu tedy alespoň předstírat, že spím. Přemejšlim, jestli pořád klamu Tebe nebo už i sebe. Vždycky mě trochu mrzí, když musím lhát; a ještě víc, když lžu sám sobě. Poslední dobou mam ze sebe zvláštní pocit a věřím si čím dál míň.

Konečně zaklapnou dveře. Pro jistotu ještě chvíli čekam. Vidím tě vycházet z domu. Jdeš. Jdeš rychle a pak mizíš.

V kuchyni na stole papír. Jedu na víkend k mámě.

Dobrá. Bude tedy víkend. Pro jistotu zamykam. Kafe, cigáro, záchod, postel. Chce to řád. Knížka brak. To se stává. Napíšu si vlastní. Přibrousit hrany.

Okno v kuchyni. Dveře do domu. Nic. Jsou pryč. Odešli. Vyšli, a už se nevrátili. Budu tedy psát o sobě. Každý dneska píše o sobě. Je mi z toho smutno. Chtěl jsem bejt lepší...

Neděle pro zlost. Okno v kuchyni, dveře do domu. Nic. Knížka jakbysmet. Ven! Nadechnout se. Konečně zaklapnou dveře. Pro jistotu ještě chvíli čekam. Vidím se vycházet z domu. Jdu. Jdu rychle a pak běžím. Běžím rychle a pak... Jdu. Jdu rovně a pak zahejbam. Prales paneláků a – já v něm. Mizí a zase se vrací. Snažím se je zaměřit, ale hejbou se a poskakují. Znovu začínam a zase končím. Přešlapuju na místě, tančím. Pod nohama sněhová břečka. A pod ní... Taková mírná a vlastně chudá kamenitá zem. Když jsem s tebou, Karolíno, je to to samý. Vždycky jsem chtěl bejt lepší. Že tu žiju. Kvůli týhle krajině. Kvůli tobě. Chci bejt lepší.

Přišel jsem domů a Tys vyhazovala věci ze skříně.

Stěhuju se pryč, už si nemáme co říct.

Asi to byla pravda, protože jsem nevěděl, co bych Ti na to řekl.

Snažil jsem se, napsal jsem.

Snaž se mi teď radši nepsat...

T. řekla, že nechápe, že jí to všechno D. ještě pořád toleruje.

Našla jsem si druhýho, a on si toho snad ani nevším. Pořád se mnou je. Jen mlčí a dělá jako by nic. Musí to přece vidět, ne?! Není snad blbej, ne?! Kdyby mi aspoň nafackoval, měla bych si ho za co vážit. Úplně na mě sere!

Nevim co říct.

D. říká, že nechápe, proč s nim T. vlastně pořád je.

Nemůžu jí vystát. Vyhejbam se jí. Nebavim se s ní. Já jí dokonce podved! Je snad tak blbá, nebo co?

Už se ani nesnažim.

Večer sedim doma. Koukam z okna a popjím rum. Myslim na D. s T. Pak myslim na Tebe. Jsem skoro rád, že už tu nejsi a nebudeš. Nevim, co si o tom všem mam myslet. Nechci myslet. Nechci nic. A tak se opiju. A pak si pouštím hudbu. Nahlas. Pouštím si hudbu a zpívám. Řvu, abych se slyšel. Chci se slyšet. A pak brečim. Brečim nahlas, ale neslyším se. Vypnu hudbu, abych se slyšel. Chci se slyšet. Chci slyšet, že to dokážu. Potřebuju se slyšet, abych si to věřil. Zajíkám se a slzy mi stejkají po tvářích. Teče mi z nosu. Horní ret si otírám jazykem. Sedim za stolem s hlavou v dlaních. Pak najednou konec. Nic. I kdybych chtěl. Zřejmě už to přestávalo bejt upřímný. Otřu si oči. Nu dobrá. Ještě jednu cigaretu. Ještě jeden rum.

V noci jsem měl sen. Seděl jsem v kuchyni za stolem a listoval pánským magazínem. U kuchyňský linky stála moje matka a připravovala oběd. Najednou jsem nalistoval dvojstranu, kde na černým pozadí stály dvě nahý holky. Zůstal jsem na ně ohromeně zírat. Zničehonic jsem se postavil a začal se svlíkat. Odkládal jsem jednotlivý díly oblečení, úhledně je skládal do komínku na zemi a zároveň nespouštěl zrak z nahých dívčích těl, dokud jsem nezůstal stát úplně nahej. Očima jsem pomalu přejížděl po svém těle odshora dolů.

Co to proboha děláš?! otočila se ke mně zděšeně matka.

Potkal jsem L. Vlastně mi nejdřív napsala. Napsal jsem jí taky.

Jak se máš?

Ale jo.

Vlastně to jenom zkouším.

V pohodě.

Napsala znovu a já taky.

Koupili jsme nějaký víno a šli ke mně. Do hovoru zrovna nic, a tak jsme pili to víno. Trochu lepší. Říkala, že je smutná. A pak se smála. Smál jsem se taky, nechtěl jsem jí zklamat.

Ukázal jsem jí svoje lidi. Vycházeli do světél pouličních lamp. Hádali jsme, kam jdou a kdy se vrátí. A pak jsme na ně čekali. A pak začalo pršet.

Nesnáším déšť, řekla.

Nevěděl jsem co říct.

Pochopila a dolila si víno.

Zeptal jsem se L., jestli by se nechtěla alespoň projít. Řekla mi, ať si jdu, kam chci. A tak jsme leželi na mý drátěný posteli a kouřili. A když už jsme neměli co kouřit, tak jsme šoustali. A pak jsme spali.

Zdálo se mi o Tobě. Bylas nahá a svádělas mě. Neubráníl jsem se. Když jsme se probudili, L. si toho všimla.

Pochybuju, že se ti zdálo o mně, řekla a otírala si stehna dekou.

Nevěděl jsem co říct.

Mam hlad, jdu pryč. Zvedla se, posbírala oblečení s podlahy a odešla.

Oblačnost se protrhala. Otočil jsem se ke zdi a znovu usnul.

Odešla jsem od D., říká mi do telefonu T.

Aspoň teď můžeš bejt s tím druhym, říkam já.

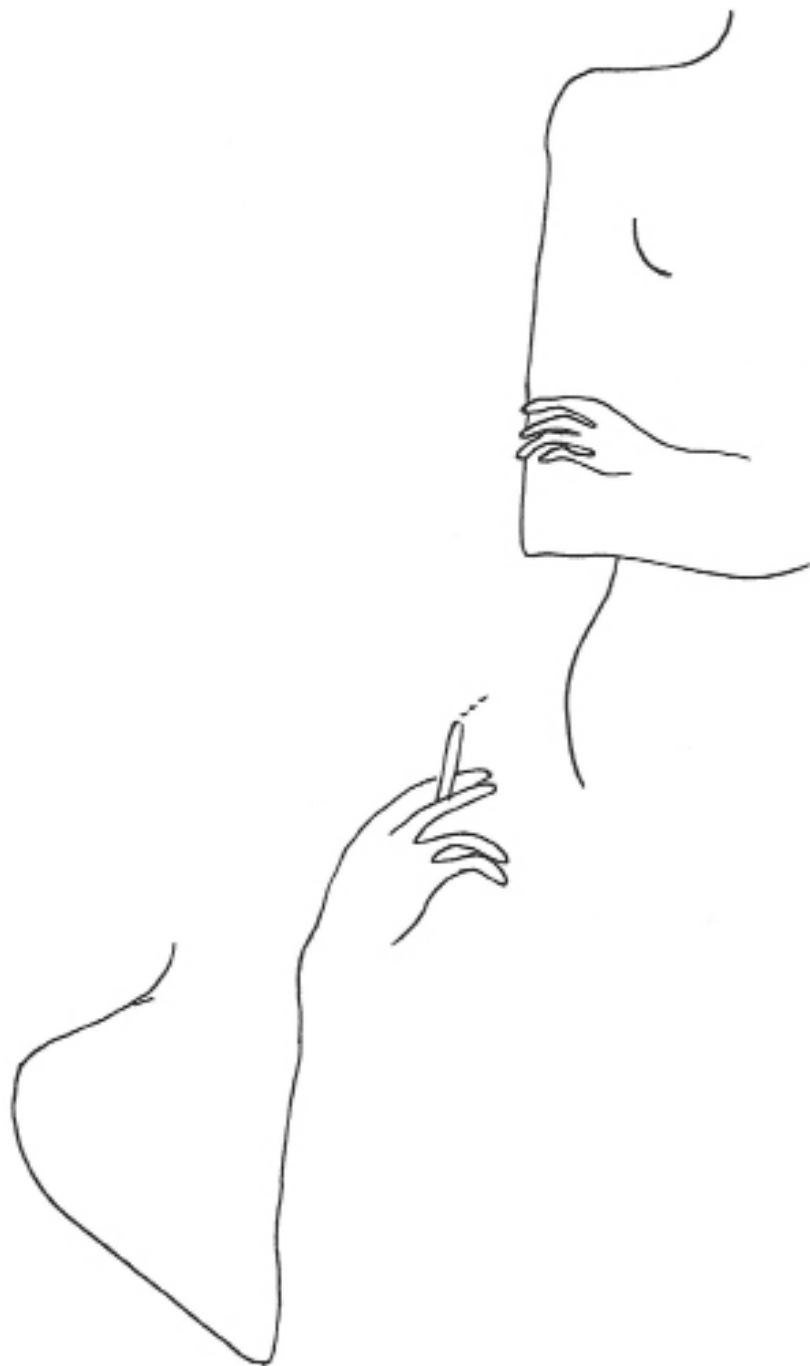
S druhym?! Jak můžu bejt s druhym, když nemam prvního?!

Volal D. Šli jsme do hospody.

Odstěhovala se. Vůbec nechápu, jak se to stalo. Pořád tady byla, a najednou je pryč. Chtěl bych za ní jít, ale nevím kam. Dáš si ještě jedno?

Jo.

V noci se potácím domů prázdnýma ulicema. Vždycky jsem chtěl bejt lepší. Kvůli tobě. Kvůli týhle krajině. Je to to samý. Taková mírná a... Když jsem s tebou, je to to samý. Chudá kamenitá zem. Že tu žiju! Chci bejt lepší! Kvůli týhle krajině. Kvůli tobě! Vždycky jsem chtěl bejt lepší, Karolíno!

ilustrace Klára Šimková, povídka Třeboňský kapr

TŘEBOŇSKÝ KAPR

Lucie Zdráhalová, 28 let, Praha

Životní smutky a každodenní dramata se pro mě stávají snesitelnějšími a vtipnějšími, když je svěřím papíru (v dnešní době spíše Wordu).

Naposledy. Naposledy vstávat ve čtyři ráno, protože v pět se odjíždí na natáčení. Je zima. V autobuse pozdravím Jardu. Je stejně rozespalý jako já. Zatáhli jsme školu. Zase. Holt peníze jsou potřeba. Bohémský život něco stojí. Do batohu jsem si vzal výpisky z dějin divadla. Bereme německé divadlo. Maxe Reinhardta a ty kolem něj. Jarda se začal chechtat, když viděl moje počínání a teď už odfukuje. Snažím se při slabém autobusovém světle něco naučit. Za chvíli se mi přivírají víčka a cítím, jak mi informace o tom, že Reinhardt přestavěl cirkus Schumann na divadlo, vykluzují z ruky.

*

Sešel jsem se s Leonou. Dívá se na mě zpytavým pohledem. Že prý jsem zarostlý. Hm. Nedá se svítit. Je to kvůli filmu. Prý ji to při líbání škrábe. Haha. Něco říká. Moc ji neposlouchám. Asi je to zase o tom, jak ze mě táhnout cigá. A to jsem se vydrhnul a nacákal na sebe dost voňavky. Kvůli ní. Proč to neocení. K čertu. Ta holka má snad speciální nos nebo co. „Kdy máš zkoušky? Už ses začal učit?“ Přeslechl jsem otázku, jak jsem se zamyslel. „Normálně na tom natáčení, tam bylo fakt super jídlo. Dal jsem si dortíky...“ Proč tak na mě kouká? Dyť s ní komunikuju. Ptala se mě, jak se mám, ne? Zmlkla. No alespoň můžu dopovědět storky z natáčení a koho jsem potkal. Miluju tenhle život. Praha, divadla, kavárny, natáčení, hospody, škola, kde jsou super lidi. Teda Leona říká, že moje spolužačky jsou pipiny. No, možná, ale chtějí se se mnou kamarádit. Nás kluků je v ročníku málo. A z toho jsou někteří gayové, takže šance na úspěch u spolužaček byla zpočátku velká. Byla. Nějak to nevyšlo. Ani s jednou. A to jsem se tak snažil. Že prý bych měl mít rozum, když jsem o šest let starší. Leona mi nerozumí. Na rozdíl od spolužaček. Nemá holt uměleckou duši.

*

Prachy, prachy, prachy. Vždycky někam zmizí. Zase jsem musel vzít brigádu v recepci hotelu. Při noční mám alespoň čas věnovat se literatuře. Na leden máme mít přečteného Fukse. Budeme diskutovat nad Spalovačem mrtvol. Dávaj to i v Národním. Musím to vidět. Za natáčení mi přišlo celkem dost, ale zaplatil jsem nájem a pak se to rozkutálelo, ani nevím jak. A to ještě matce dlužím dva litry. Leona říká, že bych měl víc šetřit. Nojo, cesta do Pardubek taky něco stojí. Jednou za čtrnáct dní tam máme představení. Plus ještě festivaly. Abych jenom vydělával. Ale až já dopíšu tu hru... Už jsme se neviděli týden. Tak jí aspoň napíšu esemes. Včera jsem se zase pohádali. Nechápe, jak někdo může začít kvůli holce kouřit. Vyčítá mi to. Že nechápe, jak jsem s tím v pětadvaceti mohl začít. Hm, stane se. Když ji miluješ, není co řešit. Obzvlášť, když tě pak kopne do pr... Chm. Stalo se. Slíbil jsem Leoně, že s tím přestanu. Že se pokusím. To bylo včera. Jenže teď je dlouhá chvíle a cigá je po ruce. Navíc jsem se tak seznámil s hezkou blondýnkou, co tu připravuje snídaně. No a kde se nejlépe seznamuje? Přece u popelníku.

*

Zase dřepím na recepci. Nemám co dělat. Není tu živáčka. Nudím se. Napíšu Leonce. Ach jo. To jsou uštěpačné sms. Nemůže si to alespoň pro jednu nechat pro sebe. Neustále ze mě dělá blbečka. Tohle mě nebaví. Že prý jsem jí slíbil ... Sliby chyby... nečekaně jsme se včera potkali. No, šel jsem s Jarinem a trochu jsme zapíjeli jeho žaly. Pořád nemůže žádnou ulovit. A to se tak snaží. Připomíná mě za mých mladých let. Střelec, kterej vždycky mine. Holky říkaj, že je z něho jeho zoufalost hrozně cítit. Taky jsem byl takovej. Ha ha. Leona by mohla vyprávět. No a k pivku patří cígo. To je důvod dnešních jízlivých esemesek. Ať jde do háje. S Jarinem a naší kudrnatou spolužačkou rozjedeme kapelu. Bude se jmenovat Homeostáza. Všichni se tak nějak samočinně udržujeme.

*

Ten večer u řeky byl moc pěkej. Probouzí se ve mně romantik. Já bych Leoně byl v té chvíli slíbil cokoli. Což jsem taky neprozřetelně udělal. Krátké chvilky štěstí. Stojej za to. Snažím se vyplodit nějaký text. Sním o angažmá v Pardubicích nebo v Praze. Jenže všude chtějí vidět, co mám za sebou. Jako málo toho není, ale pro ně je to nedostačující. A to se na kdejaký párty snažím s každým seznámit. Českéj rybníček je malej. Tak proč to nevychází? Protože je malej.

*

Zkouška kapely, zkoušky ve škole na absolventský představení, divadelní festival, párty u spolužačky. Je toho hodně. Ale s Leonou jsme se neviděli už asi čtrnáct dní. Mám jí toho tolik co říct. Třeba koho jsem potkal U Kahánků. To nebude věřit. Co asi dělá? Nojo, co vůbec ona dělá? Nemůžu si vzpomenout, kdy naposledy mi o sobě něco řekla... No ale to je fuk. C'est la vie. Jsem herec, nemůže čekat, že budu mít čas každý den. Herectví, to je... to je přeci poslání. Takže zpět na zem. Za chvíli mi začíná směna na recepci. Kdy mám mít čas psát, když pořád musím dělat něco, co nechci? Potřebuju tvořit a ne řešit, že nemam na nájem. K čertu s tím.

*

Dneska jsme se viděli. Ptala se mě, jak to bude dál? Řekl jsem, že si to musím utřídit v hlavě. Není to snadné. Divadlo je u mě na prvním místě, pak kapela, kamarádi. Měla v očích slzy. Proč? Řekl jsem něco špatně? Nechtěl jsem jí ublížit. Musí jenom pochopit, že si plním svůj sen. Vždycky říkala, že by si člověk měl plnit své sny. Tak to dělám! Navíc... dlouho mi dávala košem a teď... prostě špatný načasování. Já chci žít.

*

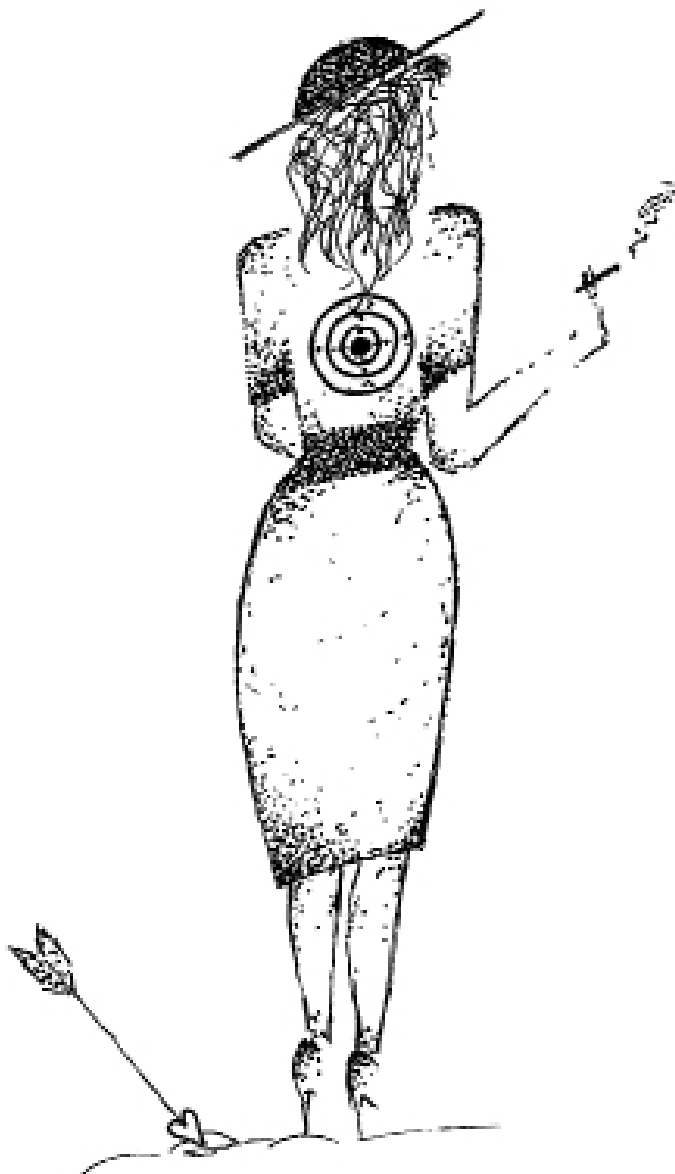
Jsou to tři měsíce, co jsme se neviděli. Neodpověděla mi ani na jednu esemesku. Ať si trhne. A zrovna jsem se oholil.

*

Zase došly prachy. Půjčil jsem si od několika lidí. Vidina dalšího natáčení zatím není. Recepte to sice jistí, ale celé nezajistí. A to je před Vánoci. Volá Jarda. Nabídka brigády. Cože? Děláš si pr..? No to ne.

*

Ale šel jsem do toho. Já, taková umělecká duše, teď prodávám kapry u metra na Chodově. Jako nic proti lidem, co to dělaj, ale já... Platěj. A já peníze nemám. Vopruz. Všechno mám zmrzlé. Ještě, že tu máme pití na zahřátí. Brzy je tma. Zákazníci choděj v návalech. Když byl chvilku klid, tak jsem lelkoval a sledoval chvíli lidi a chvíli kapry. Kdo se má líp? Chudáci. Hezky si vyrostli na krásném jihu Čech a pak putovali do Prahy, aby je někdo sežral. To je osud. Možná s tím jsou smíření. Nebo je jim to jedno? Blíží se konec roku. Čas na bilancování. Přepadly mě chmury. Zahleděl jsem se na výlez z metra. Vidim ji. Co tady dělá? Snad si nejde koupit kapra. Mám se schovat? Otočit se? Zavolat na ni? Jde do metra. Uf. Zachumlaná. Dívala se směrem sem? Nevim. Viděla mě? Pokud ano, tak se musí smát... navyprávěl jsem jí toho o mých plánech plno a teď... teď tu já, Jiří Tomek budoucí dramatik a příležitostný herec, prodávám štedrovečerní večeři. K čertu s tím.

ilustrace Eliška Šmídková, povídka Třeboňský kapr

Almanach zahrnuje sedm nejlepších prací X. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary.

Soutěže se zúčastnilo celkem 17 autorů z celé ČR.

Ilustracemi doplnili almanach studenti Střední umělecko-průmyslové školy Karlovy Vary pod vedením **Mgr. Lucie Linhartové:**

Tereza Bernatová, Milan Demjan, Lada Franclová, Lenka Hrdličková, Vojtěch Křesina, Klára Šimková, Eliška Šmídková, Zuzana Uhlíková.

Laskavými partnery soutěže jsou:

Almanach X. ročníku Literární soutěže Krajské knihovny Karlovy Vary

Vydal: Krajská knihovna Karlovy Vary

Tisk: AZUS Březová, s. r. o.

Grafická úprava: Lucie Linhartová

Korektury: Krajská knihovna Karlovy Vary

Náklad: 70 ks

Vydání: první

Vydáno: Karlovy Vary, únor 2017

Doporučená cena: 50 Kč

ISBN 978-80-88160-01-4

